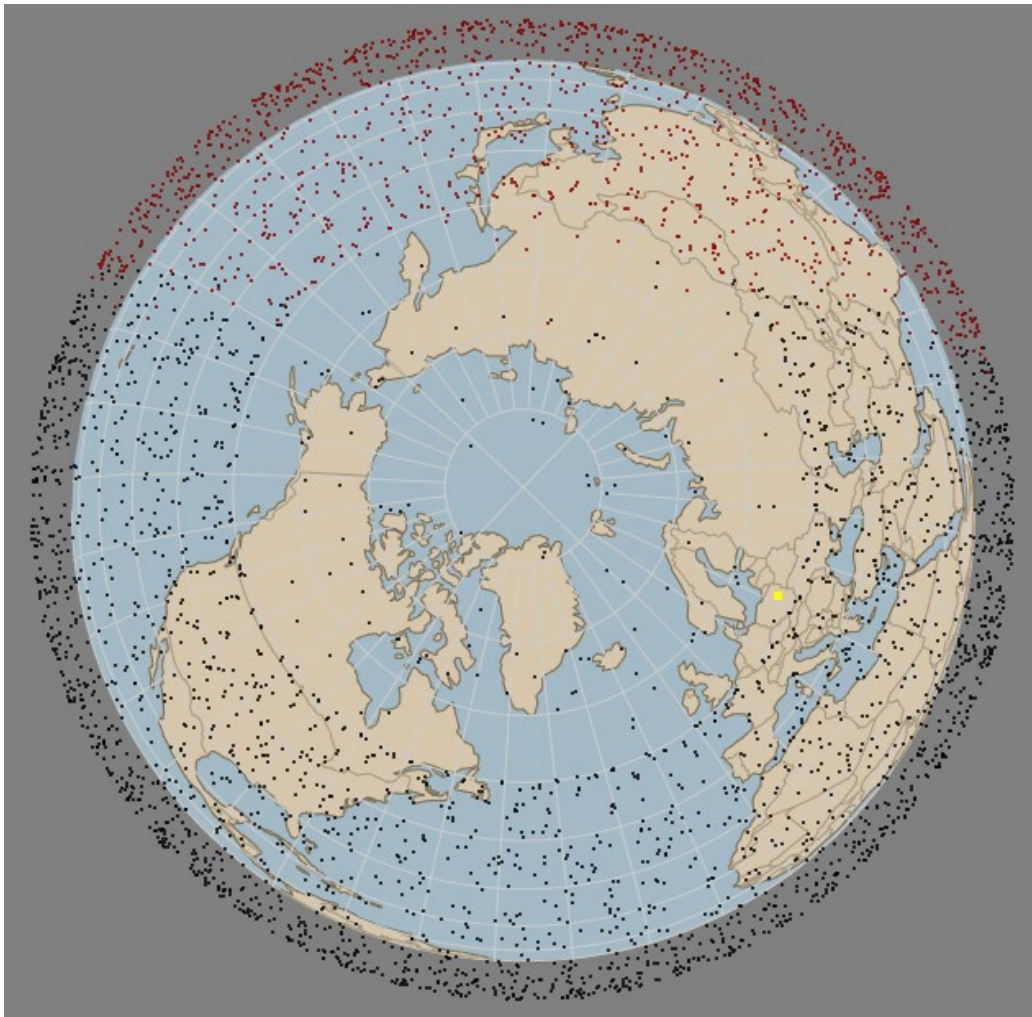

Qaammataasat: Periarfissat navianartuusinnaasullu

**Qaammataasatigut neqerooruteqartut Kalaallit Nunaanni
nalunaarasuartaateqarnermut, tassunga ilanngullugu Tusassip
akuersissutaanut pingaaruteqarsinnaaneri pillugit nassuiaat**

Ineqarnermut Attaveqaasersuutinullu Naalakkersuisoqarfik

Oktober 2024

J. nr. 2023 – 27035

Siulequt

Qaammataasaqarnikkut atortorissaarutitigut ineriartorneq sukkavoq, qaffasinnerusumik piginnaasaqalernissamut sukkannerusumillu internetteqalernissamut periarfissiisinnaasoq - pingaartumik Avannaani Tunumilu. Nunami maani oqarasuartaatinik atuisunut internettimik toqqaannartumik neqerooruteqarnissamut atortorissaarutit nunanit allaneersunit nalunaarasuartaateqarnikkut neqerooruteqartunit atorneqassappata nalunaarasuartaateqarnikkut attaveqaqatigiinnermi akuersissutip tamakkiisumik ilaannakuusumilluunniit atorunnaarsinnissaanik tamanna pisariaqartitsissaaq.

Atortorissaarutinit nutaanut atassuteqarnissaq kisiat siunertaralugu nalunaarasuartaateqarnikkut attaveqaqatigiinnermi akuersissutip atorunnaarsinnissaa mianersuutissagipput nassuiaammi matumani takutinneqarpoq. Atortorissaarutit assigiinngitsut atulersinneqarneri akuersissummit isumagineqarsinnaakutsoorput.

Ammaassissagutta pilersuinerup isumannaatsuuneranik nakkutiginninneq assiigiisumillu aaqqiinernik pilersitsinissamut periarfissat annaaratarsinnaavagut. Ammaassisoqareerpat inuiaqatigiit soqutigisaannik allaanerusunik soqutigisaqartunut neqerooruteqartartunut nalunaarasuartaatikkut attaveqaqatigiinneq pilersuinerullu isumannaatsuunera allanut isumagisassanngortissavarput.

Taarsiullugu nalunaarasuartaatikkut attaveqaqatigiinnermi kisermaassisuusumut Tusassimut piumasaqaateqartarnerput pitsaanerulersissinnaavarput.

Piumasaqaatit suut uatsinnut pingaartuunersut oqallisigisariaqarparput. Nunap immikkoortuisa assigiinngitsut akornanni internettimut akinik Tusass assigiissaarisarpoq, kisianni Nummi innuttaasunut piginnaasat assignut akinik qaffasinnerusunik Tasiilami innuttaasut sulii akiliisarput. Immaqa akit tamakkiisumik assigiissarneqassapput? Sila teknikikkullu ajutoornerit atassutaarunnermik kinguneqarsinnaasarput. Atassutaarunnerit pinngitsoortinniarlugit qanoq annertutigisumik akiliissaagut? Tusass najugaqarfinni oqarasuartaatinik angallattakkanik maannakkut pilersuisuuvoq. Tamanna annertusineqassava?

Nalunaarasuartaatikkut niuerfiup ammarsinnaanera pillugu oqallinneq Kalaallit Nunaat tamakkerlugu atassutinik pitsaanerusunik Tusassip qanoq pilersitsinissaa pillugu oqallinnermut allanngortinnissaanut nassuiaatip kinguneqarnissaa neriuutigaa.

Hans Peter Poulsen

Ineqarnermut Attaveqaasersuutinullu Naalakkersuisoq

Imarisaanut takussutissiaq

Siulequt.....	2
Imarisaanut takussutissiaq.....	3
1. Eqikkaaneq	5
Politikikkut iliuuseqarnissamut periarfissat pillugit takussutissiaq.....	7
2. Nassuiaatip siunertaa	11
3. Tunngavigisat	12
Inuiaqatigiit nalunaarasuartaatitigut attaveqaqatigiinnernik assigiinngitsunik arlalinnik pisariaqartitsipput.	12
Nalunaarasuartaatitigut attaveqaasersuutit nalunaarasuartaatitigut attaveqaqatigiiffinnut arlalinnut ataatsikkut atorineqarput.	13
Nunap ilusaa nunarsuarmilu eqiterussimannnginnerpaajuneq nalunaarasuartaatitigut attaveqaasersuutit akisunerulersippai.	14
Nalunaarasuartaateqarnermi aningaasartuutit annersaat attaveqaasersuutitut atorineqarput.....	15
Aningaasartuutit annikillisarnerlugit attaveqaasersuutit isumaqatigiissuteqarfiupput.	16
Akuersissummik piginnittoq atortorissaarutit tamanik atuisinnaavoq, tassunga ilanngullugu Starlink.	18
4. Qaammataasat nutaat teknikikkut periarfissanik nutaanik pilersitsipput.....	19
5. Unammillernartoq: Starlinkimi niuernerup ilusaa	20
6. Nunani tamalaani neqerooruteqartunut naleqqiullugu ammaassinermi ajornartorsiutit	23
Neriut: Unammilleqatigiinneq nutaaliornermik pilersitsissaaq akinilli appasinnerulersitsilluni.....	23
Pilersuinerup isumannaatsuunera: Aningaasarsuutitigalugu nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartut killilersugaanatik tuniniaaneq unitsissinnaavaat	23
Pilersuinerup isumannaatsuunera: Qaammataasatigut attaveqaqatigiinneq atassutaarunnermut qulakkiigaanngilaq	24
Kalaallit Nunaanni nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartut inuussutissarsiornermik periarfissaqalernerat nukittuutullu unammillersinnaanerit	25
Akinik nakkutilliinertaqanngitsumik nunanit allaneersut kisermaassisuulersinnaapput.	26
Unammilleqatigiinneq kikkunnut tamanut appasinnerusumik akeqartitsinissamut qulakkeerinnngilaq.....	27
Aningaasarsiornermik ingerlatsineq Kalaallit Nunaanniit nuunneqassaaq.....	28
Innuttaasuni immikkoortut assigiinngitsut assigiinngitsunik periarfissaqalissapput...	29
Paasissutissanut naleqqiullugu tatigeqatigiinneq annaaneqarsinnaavoq.	30
Oqarasuaatit angallattagaqarnermi toqqaannartumik imaluunniit qaammataasatigut Kalaallit Nunaannut sulit pilersuisoqarsinnaanngilaq.....	30
Kalaallit Nunaanni inatsisit eqqortinneqarneri pillugit nakkutilliinissamut periarfissat killeqartut.....	31
Akuersissutit atorunnaarsinneqarnera piviusumik ataavartuusinnaavoq	31

7. Qaammataasatigut neqerooruteqartartunut naleqqiullugu politikikkut	
iliuuseqarnissamut periarfissat.....	32
Ammaassineq / akuersissuteqarneq aamma Nunatta Karsiata aningaasaqarnera	
imminnut ataqatigiipput.....	33
Takorluuineq 1 Maannakkut akuersissuteqarluni aaqqissuussinerup	
tulluarsarneqarnera	34
Takorluugaq 2 Ammaassineq attaveqaasersuutitut tapiissutitaqanngitsoq.....	36
Takorluugaq 3 Tamakkiisumik ammaassineq ungasissumut akitsuutiniit	
attaveqaasersuutitut tapiissutitalik	39
Takorluugaq 4 Tamakkiisumik ammaassineq pilersuinissamut pisussaaffik Nunatta	
Karsianiit aningaasalersorneqarluni	41
Takorluugaq 5 Akuersissut nunami najugaqarfinnut killilerneqartoq	42
8. Atortorissaarutitigut ineriartornermi nangaassutaasut	45
Nassuiaatit	46

1. Eqikkaaneq

Nunani allani qaammataasakkut neqerooruteqartartut atuisunut toqqaannartumik internettikkut sullissinernik neqeroorsinnaanngortillugit nalunaarasuartaatikkut attaveqaqatigiinnermi akuersissutip tamakkiisumik ilaannakuusumilluunniit atorunnaarsinnerata kingunissaanik nassuiaat manna misissuivoq. Pissutaasoq tassaavoq atuisunut toqqaannartumik nalunaarasuartaatitigut sullissinernik neqeroorutaasartunik qaammataasanik nutaanik qaammataasatigullu neqerooruteqartartunik nutaanik peqalersimanera. Qaammataasatigut neqerooruteqartartoq ilisimaneqarnerpaaq tassaavoq Starlink.

Maannakkut nalunaarasuartaatikkut attaveqaqatigiinnermi akuersissuteqarnikkut Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiit katitigaaneranni pissutsit aallaavigalugit attaveqaasersuutit sapinngisamik pitsaanerpaamik atorneqarsinnaalersimapput. Inuit ikitsunnguusugut innuttaasullu siaruarsimanerisa kingunerisaannik attaveqaasersuutit akisupput, aningaasartuutillu akilernissaannut atuisut ikitsuararsuullutik. Akuersissuteqarnikkut attaveqaasersuutit sapinngisamik pitsaanerpaamik atorneqarsinnaapput. Nalunaarasuartaatikkut attaveqaasersuutit oqarasuartaatitigut internettikkullu nassiussuinnermut atorneqarput. Akuersissummik piginnittoq atortorissaarutiniq assigiinngitsunik killilersorneqarnani atuisinnaavoq, ataatsimut isigalugu attavinnik qajannaannerusunik pilersitsisinnaasoq. Tusass taamaattumik akuersissummik piginnittutut nalunaarasuartaatitigut attavimmini Starlinkip atortorissaarutai ilanngussinnaavai.

Starlinki qaammataasatigullu sullissisut allat kalaallit nunaanni nalunaarasuartaatitigut atuisunut toqqaannartumik nalunaarasuartaatitigut sullissinernik neqeroorsinnaalissappata akuersissut tamakkiisumik ilaannakuusumilluunniit atorunnaarsinneqassaaq. Taamatut ammaassineq nalunaarasuartaatitigut atuisut nalunaarasuartaateqarnikkut atortunut nutaanut periarfissaqalersinnaapput. Peqatigisaanillu ammaassinermi nuna tamakkerlugu nalunaarasuartaatitigut attaveqaasersuutit ingerlannerinut ineriartortinnerinullu Tusassip aningaasaqarneratigut ilungersortinneqalernissaa naatsorsuutigisariaqarluni. Attaveqaasersuutitut aningaasartuutit taassuma annikinnerusunik atorneqalerneratigut malunnaatilimmik annikinnerulissanngillat. Taamaalilluni najugaqarfinni mikinerusuni oqarasuaatinut angallattakkanut periarfissat qulakkeerniarlugit ammaassineq ajortumik kinguneqartitsisinnaavoq.

Nunani allaneersunut neqerooruteqartunut ammaassinikkut taamatut annertuumik ajortumik kinguneqartitsisinnaaneq tassaavoq pilersuinerup isumannaatsuunerata qulakkeerneqarsinnaannginnera. Maannakkut qaammataasatigut neqerooruteqartartut ikitsuararsuupput taakkuninngalu malittarisassaliornissamut killeqartorujussuarmik Namminersorlutik Oqartussat periarfissaqarlutik.

Ammaassinermi akinik appasinnerusunik imaluunniit niuerfinniittut sullissinerni inuiaqatigiit pisariaqartitaannik pilersuinissamut qularnaveeqqusiisoqanngilaq. Nunap ilaani akuersissummit malittarisassaqaartinneqartoq Tusassip kisermaassisuunera nunanit

allaniit neqerooruteqartartunit kisermaassisuusunit aningaasaatilissuarnit taarserneqarsinnaavoq, malittarisassaliornissamut Namminersorlutik Oqartussat killeqartumik periarfissaqassallutik.

Namminersorlutik Oqartussat ammaassineq toqqarsinnaavaat peqatigisaanillu kalaallit nunaanni attaveqaasersuutitut tapiissuteqarlutik. Tamanna pisinnaavoq pilersuinikkut neqerooruteqartussatut pisussaaffeqartutut Tusassip toqqarneqarneratigut. Tamanna nalunaarasuartaatikkut attaveqaqatigiinnermi akitsuuteqarnikkut imaluunniit nunatta karsianiit tapiissuteqarnikkut pisinnaavoq. Tamanna kalaallit nunaanni nalunaarasuartaateqarnikkut neqerooruteqartunut allanut tapiissutitik pissarsinngitsunut naleqqiullugu unammilleqatigiinnermi Tusassimut iluaqusiisinnaavoq.

Namminersorlutik Oqartussat aamma akuersissutip allanngortinnissaa toqqarsinnaavaat, taamaalilluni sumiiffinnut ikitsuinnarnut tunngalerluni, nunap ilaanut imaluunniit oqarasuaatitut angallattakkanut naleqqiullugu. Tamanna aamma kingunerlutsitsisinnaavoq.

Politikikkut iliuuseqarnissamut periarfissat pillugit takussutissiaq

Takorluuqaq	Takorluuqaq 1 Maannakkut akuersissutitigut aaqqissuussinerup tulluarsarneqarnera	Takorluuqaq 2 Ammaassineq attaveqaasersuutitut tapiissutitaqanngitsaq
1 Nalunaarasuartaatikkut attaveqaqatigiinneq annertunerusoq, pitsaannerusoq akikinnerusorlu	Attaveqaasersuutit sapinngisamik pitsaasumik iluaqutiginerisigut pisariillisaanissamut Tusass periarfissaqarpoq. Unammilleqatigiinnermit allaanerumik pisariillisaasoqarnissaanut pinngitsaaliinissaq pisariaqartinneqassaaq. Pisariillisaaneq akinut pitsaasumik sunniuteqarpoq. Taakku saniatigut akuersissummiit piginnittut iluanaaruteqarnerisa annertussusia akit qaffassissusiinut pingaarteqarluni.	Nalunaarasuartaatikkut attaveqaqatigiinneq annertunerulersinnaavoq, pitsaanerulerluni akikinnerulerlunilu, kisianni aamma nalunaarasuartaatikkut attaveqaqatigiinneq annikinnerulersinnaalluni, ajornerulerluni akisunerulerlunilu, niuerfinni ineriartomeq apeqqutaalluni. Pingaartumik oqarasuartaateqarneq akisunerulersinnaavoq.
2 Assigiimmik aaqqiinerit	Attaveqaasersuutitut aningaasartuutit nalunaarasuartaatinik atuisunit assigiimmik avitseqatigiiffiginissaanut akuersissut periarfissiivoq.	Tamakkiisumik ammaassinikkut nalunaarasuartaatikkut attaveqaqatigiinnermut aningaasartuutit nalimmassaaffiginissaat ajornassaaq. Atortussat akikinnerpaat atorunnaarneqarnissaat imaluunniit akitigut qaffannissaat naatsorsuutigineqassaaq. Ungasissummiit attaveqaasersuutitut akuersissut aalajangiussimaneqarpat akitigut nalimmassaaneq ilaatigut aalajangiussimaneqarsinnaavoq.
3 Siunissamut qulakkeerisut aaqqiinerit	Attaveqaasersuutit nutarterneqarnerinut Tusass ingerlaavartumik aningaasaliisarpoq, tassunga ilanngullugit atortorissaarutit nutaat. Taamaattorli pilersuinerup isumannaatsuunissaa eqqarsaatigalugu atortorissaarutitut misiligarneqarsimanngitsunut nutaanut naleqqiullugu Tusass annaasaqaratarsinnaanera annikippoq.	Ungasissumut attaveqaqatigiinnermi akuersissuteqanngippat nunanit allaniit qaammataasakkut aaqqiinnermut killeqanngitsumik periarfissaqassaaq. Attaveqaasersuutit nutarternerini aningaasaliinissamut Tusass aningaasassaqaqassanngilaq.
4 Digitalikkut pisortat sullissinerannut tunngavik qajannaatsoq	Nalunaarasuartaatitigut attaveqaasersuutit pisortat pisariaqartitaat malillugu aaqqissuunneqarsinnaavoq.	Ungasissumut attaveqaqatigiinnermi akuersissuteqarnani nunanit allaneersunit neqeroorutigineqartut pitsaassusaat piumasaqaatigineqartullu pisortanut apeqqutaassapput. Aaqqiinnermik tulluarsakkanik neqerooruteqarnissamut Tusass killeqartumik aningaasaqassaaq.
5 Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiortunut niuernikkut periarfissat	Internettikkut sullissinerni neqeroorutitut naleqqiullugu kalaallit nunaanni nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartunut sulit periarfissaqassaaq.	Kalaallit Nunaanni nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartutut niuernikkut amerlanerusunik periarfissaqalissapput. Ungasissumut attaveqaqatigiinnermi akuersissuteqanngippat taakku pingaartumik Starlinkimiit sakkortuumik unammillerneqassapput, unammillersinnaajunnaartissinnaallugit.
6 Nalunaarasuartaateqarnerup paasiuminartuunera	Pisartagarisinnaasat taakkunanilu piumasaqaatit pillugit paasissutissanik kalaallisut danskisullu innuttaasut pissarsinnaassapput. Neqerooruteqartut amerlassusii killeqassapput. Paasiuminartuuneq inatsisitigut tulluarsaanikkut pitsaanerulersinneqarsinnaavoq.	Ungasissumut attaveqaqatigiinnermi akuersissuteqanngippat nalunaarasuartaateqarneq pillugu tamakkiisumik paasisaqalernissamut neqeroorutit piumasaqaatillu tuluttuut nunat allamiut nittartagaanni innuttaasunit pissarsiarineqarsinnaassapput.

<i>Takorluugaq</i>	<i>Takorluugaq 1 Maannakkut akuersissutitigut aaqqissuussinerup tulluarsarneqarnera</i>	<i>Takorluugaq 2 Ammaassineq attaveqaasersuutitut tapiissutitaqanngitsaq</i>
7 Pilersuinerup isumannaatsuunera	Akuersissuteqarnikkut najugaqarfinni tamani oqarasuaatinut aamma internettikkut sullissinernut periarfissaqarneq qulakkeerneqarsinnaavoq. Pilersuinerup isumannaatsuuneranut allanik piumasaqaateqartoqarsinnaavoq.	Ungasissumut attaveqaqatigiinnermi akuersissuteqanngippat pilersuinerup isumannaatsuunera appasinnerussaaq.
Nunatta Karsiata aningaasaqarnera	Tulluarsaanerit pineqartut apeqqutaassapput	Qularnanngitsumik ajortumik sunniuteqarluni

Takorluugaq	<i>Takorluugaq 3 Tamakkiisumik ammaassineq ungasissumut akitsuuteqarnermiit attaveqaasersuutinut tapiissuteqarluni</i>	<i>Takorluugaq 4 Tamakkiisumik ammaassineq pilersuinissamut pisussaaffik Nunatta Karsianiit aningaasalersorneqarluni</i>	<i>Takorluugaq 5 Akuersissut nunami najugaqarfinnut killilerneqartoq</i>
1 Nalunaarasuartaatikkut attaveqaqatigiinneq annertunerusoq, pitsaanerusoq akikinnerusorlu	Nalunaarasuartaatikkut attaveqaqatigiinnermut aningaasartuutit tamarmiusut qaffasinnerussapput.	Nalunaarasuartaatikkut attaveqaqatigiinnermut aningaasartuutit tamarmiusut qaffasinnerussapput.	Tunngaviusumik takorluugaq 1-imisulli. Taamaattorli isertitanik Tusass annaasaqassaaq, tamannalu najugaqarfinni akinut ajortumik sunniuteqassalluni.
2 Assigiimmik aaqqiinerit	Pilersuisussaaneq oqarasuartaatinik atuisut aningaasartuutit assigiimmik avitseqatigiinnissaannut periarfissiivoq.	Pilersuisussaaneq oqarasuartaatinik atuisut aningaasartuutit assigiimmik avitseqatigiinnissaannut periarfissiivoq.	Takorluugaq 1-imisulli, nunaateqarfinni illut avinngarusimasut minillugit.
3 Siunissamut qulakkeerisut aaqqiinerit	Allaffissornerup qaffanneratigut sullissinerit nutaaliat eqqunneqarnissaat ajornarsisissinnaavai.	Allaffissornerup qaffanneratigut sullissinerit nutaaliat eqqunneqarnissaat ajornarsisissinnaavai.	Takorluugaq 1-misulli.
4 Digitalikkut pisortat sullissinerannut tunngavik qajannaatsoq	Pilersuinissamut pisussaaffik aqqissuunneqarsinnaavoq, taamaalilluni pisortat digitalikkut sullissinerannut patajaatsumik tunngavimmik pilersitsilluni.	Pilersuinissamut pisussaaffik aqqissuunneqarsinnaavoq, taamaalilluni pisortat digitalikkut sullissinerannut patajaatsumik tunngavimmik pilersitsilluni.	Takorluugaq 1-misulli.
5 Kalaallit Nunaanni inuussutissarsior tunut niuernikkut periarfissat	Pilersuinissamut pisussaaffeqarnermik aqqissuussineq pilersuinissamut pisussaaffeqarluni neqerooruteqartoq (Tusass) kalaallit nunaanni neqerooruteqartunut allanut naleqqiulluni pitsaanerusumik inissisimalersinnaavoq.	Pilersuinissamut pisussaaffeqarnermik aqqissuussineq pilersuinissamut pisussaaffeqarluni neqerooruteqartoq (Tusass) kalaallit nunaanni neqerooruteqartunut allanut naleqqiulluni pitsaanerusumik inissisimalersinnaavoq.	Kalaallit Nunaanni nunanilu allani nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartut allat aatsitassarsiorfinnut, ilisimatusarfiusunut, illuaqqanut aammalu nunaateqarfinni illunut avinngarusimasunut sullissinerit neqerooruteqarnissamut periarfissaqassapput.
6 Nalunaarasuartaateqarnerup paasiuminartuunera	Aqqissuussineq namminermit nalunaarasuartaateqarnermik paasiuminartuulersitsissanngilaq .	Aqqissuussineq namminermit nalunaarasuartaateqarnermik paasiuminartuulersitsissanngilaq .	Najugaqarfinni nalunaarasuartaatitigut sullitat eqqarsaatigalugit takorluugaq 1-imisulli. Taamaattorli akuersissutit sumi atuunnera suullu inatsisinut naapertuunnersut innuttaasunut paasiuminaallisinnaallutik.
7 Pilersuinerup isumannaatsuunera	Pilersuinerup isumannaatsuuneranut apeqqutaassaaq aqqissuussineq siunissami allannguajatsuunersorlu pisussaaffiliinersorlu.	Pilersuinerup isumannaatsuuneranut apeqqutaassaaq Nunatta Karsianiit aningaasalersuineq siunissamut ungasinnerusumi allannguajatsuunersorlu, kiisalu Tusass nunanit allaneersunit neqerooruteqartunit ingiarneqarnerusoq.	Takorluugaq 1-imisulli.

Takorluugaq	<i>Takorluugaq 3 Tamakkiisumik ammaassineq ungasissumut akitsuuteqarnermiit attaveqaasersuutitut tapiissuteqarluni</i>	<i>Takorluugaq 4 Tamakkiisumik ammaassineq pilersuinissamut pisussaaffik Nunatta Karsianiit aningaasalersorneqarluni</i>	<i>Takorluugaq 5 Akuersissut nunami najugaqarfinnut killilerneqartoq</i>
Nunatta Karsiata aningaasaqarnera	Qularnanngitsumik sunniutaa sunniuteqassanngilaq.	Qularnanngitsumik Nunatta Karsianut aningaasartuut annertussaaq.	Qularnanngitsumik takorluugaq 1-imisulli, nunaateqarfinni avinngarusimasunut nalunaarasuartaatitigut attaveqaqatigiinnermut tapiissutaasinnaasut minillugit.

2. Nassuiaatip siunertaa

Ukiuni kingullerni qaammataasatigut atortorissaarutit nutaat kalaallinut oqarasuaatinik atuisunut iluaqutaasinnaasut takkussimapput. Ingerlatseqatigiiffiit pingaernerit tassaapput OneWeb aamma Starlink. OneWeb aamma Starlink Kalaallit Nunaannut iluaqutaasumik ator neqarsinnaasunik atortorissaaruteqarput. Qaammataasatigut ingerlatsisuni attuumassuteqartunik, atortorissaarutit apeqqutaatinnagit, Tusass isumaqatigiissuteqarpoq.

Starlinki qaammataasatigullu neqerooruteqartut allat kalaallit nunaanni oqarasuaatinik atuisunut toqqaannartumik internettimik pisartagaqalernissaannut ammaassisoqassappat tamanna kalaallit nunaanni nalunaarasuartaateqarnermut aamma nalunaarasuartaatigut Kalaallit Nunaannut attaveqatigiinnermik pilersuiner mut qanoq pingaaruteqarsinnaanera qaammataasatigut atortorissaarutit nutaat tunuliaqutaralugit nassuiaammi matumani naliliisoqarpoq.

Nassuiaammi inuiaqatigiinni aningaasaqarnikkut kingunissaanik misissueqqissaartoqanngilaq, kisianni pissutsit sunniutaasinnaasut kingunerluutaasinnaasullu pillugit takussutissiisoqarluni. Qinigassatigut periarfissat aalajangersimasut pillugit misiligarneqarsinnaasunik takorluukkanik saqqummiussisoqarpoq. Takorluukkat taakku tungaannut sulisoqassappat Kalaallit Nunaanni tunngavigisanik eqqarsaatiginnittumik inuiaqatigiinni aningaasaqarnikkut kingunerluutaasinnaasunik misissueqqissaarneq suliarineqartariaqassaaq.

3. Tunngavigisat

Kalaallit Nunaanni nalunaarasuartaateqarnermi qaammataasatigut neqerooruteqartut nutaat isertinneqarnerisa kingunerisinnaasai allaaserisinnaajumallugit nalunaarasuartaatitigut attaveqaqatigiittarnernut assigiinngitsunut pisariaqartitsinerit aamma pissutsit aningaasaqarnermut pingaaruteqartut taamaalillunilu iliuuseqarnissamut periarfissaasinnaasut ilisimaneqartariaqarput.

Inuiaqatigiit nalunaarasuartaatitigut attaveqaqatigiinnernik assigiinngitsunik arlalinnik pisariaqartitsipput.

Inuiaqatigiit inuiaqatigiinni immikkoortuni tamani nalunaarasuartaatitigut attaveqaqatigiinnernik annertusiartuinnartumik pisariaqartitsipput. Tamanna nunap immikkoortuini tamani atuuppoq aamma ingerlatanut amerliartuinnartunut. Ineriartornerup taassuma ilaa tassaavoq internettimik atuinerup angerlarsimaffiimmit imaluunniit suliffeqarfimmiit oqarasuaatinik angallattagaqarnermut immikkoortunullu allanut aalajangersimasumut atassuteqanngitsunut nuunneqarnera.

Qaammataasatigut neqerooruteqartut internettikut nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartut Kalaallit Nunaannut niuerfimmumut, akuersissut avaqqullugu, iserpata tamanna nalunaarasuartaatitigut attaveqaqatigiinnernik allanik aningaasalersuinerumut sunniuteqarsinnaavoq.

Oqarasuaatinik angallattagaqarneq oqaloqateqarniarluni sianernissamut, SMS-imut periarfissiivoq kiisalu angerlarsimaffiup avataani internettimut periarfissiilluni.

Oqarasuaatikut sianerfigineqarneq annertuutigut internettikut appit atorlugit sianernik taarserneqarsinnaavoq assersuutigalugu Messenger,

WhatsApp, Teams allarpassuillu. Oqarasuaatit atornagit oqartussanut oqaloqateqarniarluni sianersinnaanermi tunngaviuvoq innuttaasut appimut pineqartumut ilisimasaqarnerat periarfissaqarnerallu. Politiinut, peqqinnissaqarfimmumut qatserisartunullu kalerriineq immikkut ilungersunarsinnaavoq, tassa taakku qaqutigoortumik piffissaasuallunilu pisarmata.

Taakku saniatigut innuttaasup SMS-imik tiguisinnaanera apeqqutaatillugu sullissiveqaaluppoq. Taakkuusinnaapput allannguinerumik Air Greenlandimiit nalunaarutit imaluunniit ississutissanut SMS-it.

Radiokkut TV-kkullu aallakaatitsinerit aamma nalunaarasuartaatitigut ilaatigut attaveqaqatigiinnerupput. Taanna internettikut pissarsiarineqarsinnaavoq, kisianni

Nalunaarasuartaatitigut attaveqaqatigiinnerit assigiinngitsut

- Internet - toqqaannartumik oqaloqatigiinnerit allaqatigiinnerillu ilanngullugit
- Oqarasuartaateqarneq - tassa imaappoq (oqarasuaatini normunut) oqaloqatigiinnerit aamma SMS
- Aasiaat Radioanut VHF-ikkut atassut
- Radiokkut aamma TV-kkut tigooqqaaneq

aamma silaannakkut antenntigit tiguneqarsinnaalluni. Radiot aamma TV internettimut atassuteqaanngitsut silaannakkut antenntigit nassiussanik tiguisinnaapput.

VHF-radio VHF-radiot aamma Aasiaat Radioatigit ilaatigit annaassiniarnermi oqartussat akornanni toqqaannartumik attaveqaqatigiinnissamut periarfissiivoq. Aasiaat Radioanut attaveqarneq VHF-imi sakkortusaaviit angallaviunerpaani inissinneqarsimasut aqqutigalugit ingerlanneqarpoq.

Nalunaarasuartaatitigit attaveqaasersuutit nalunaarasuartaatitigit attaveqaqatigiiffinnut arlalinnut ataatsikkut atorineqarput.

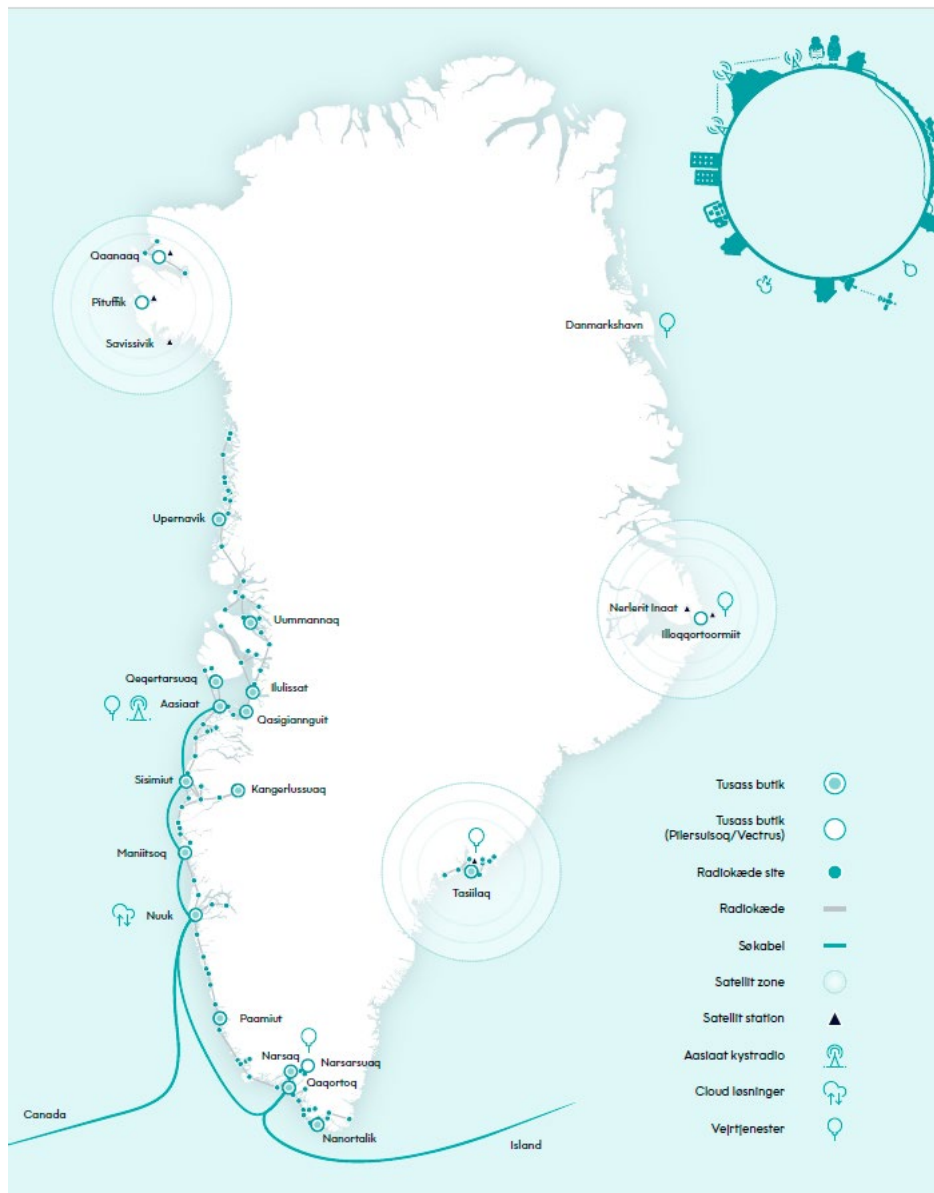
Ungassissumut attaveqaqatigiinnermi Kalaallit Nunaanni nalunaarasuartaatitigit attaveqaasersuutit tunngaviatigit tassaapput immikkoortut pingasut, najugaqarfiit akornanni aamma nunanut allanut internettimut aamma oqarasuaatinut angallattakkanut atorineqartut.

- Imaatigit kabelit tassungalu atasut nunami attaveqaasersuutit
- Radiot atassuteqaqatigiiaat tassaapput qaqqat qaani sakkortusaaviit
- Qaammataasaniit tigooraaviit

Imaatigit kabelit ikkussuunneri annertuumik aningaasartuutaasarput, kisianni annertuunik piginnaasaqarlutik ingerlatsinermilu appasissumik aningaasartuuteqarfiullutik. Radiot atassuteqaqatigiiaat aamma qaammataasaniit tigooraaviit ikkussuunneri appasissumik aningaasartuuteqarfiupput, kisianni imaatigit kabelitut sanilliullugit ingerlatsinermi qaffasissumik aningaasartuuteqarfiullutik. Imaatigit kabelit qaffasinnerpaamik piginnaasaqarput, qaammataasatigullu attaveqaqatigiinneq appasinnerpaamik piginnaasaqarluni.

Aningaasartuutit tamarmiusut annikitsumiitinniarlugit VHF-imik nassissutitut aamma radiokkut allaakaatitsinernut attaveqaasersuutit sapinngisamik attaveqaasersuutit allat peqatigalugit inissinneqarsimapput. Assersuutigalugu qaqqat qaani annertuumik aningaasartuuteqarfiusut avinngarusimasunittut radiot atassuteqaqatigiiaanut aamma VHF-imi nassiussissutitut atorineqarsinnaapput.

Takussutissiaq 1 Kalaallit Nunaanni nalunaarasuartaatitigut attaveqaasersuutit Pissarsiffik: Tusass Ukiumoortumik nalunaarusiaq 2022

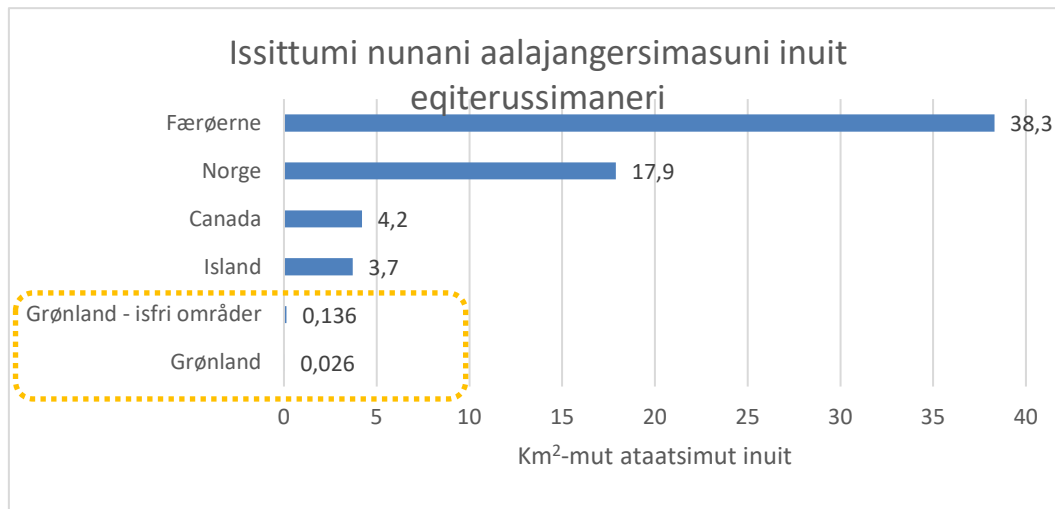

Nunap ilusaa nunarsuarmilu eqiterussimannginnerpaajuneq nalunaarasuartaatitigut attaveqaasersuutit akisunerulersippai.

Nalunaarasuartaatitigut attaveqaasersuutiniq piumasaqarneq nalinginnaasumik qaffakkiartoraluartoq Kalaallit Nunaanni nalunaarasuartaatitigut attaveqaasersuutini tunngaviumik piumasaqaatit allaanerupput Issittumi nunanut aalajangersimasunut assersuukkaanni.

Assigiinngissutaasoq annerpaaq tassaavoq Kalaallit Nunaat tassaammat nunarsuarmi qeqertat annersaat inui eqiterussimannginneraallutik, Kalaallit Nunaata tamaat (km^2 -mut ataatsimut inuit 0,026) imaluunniit sersersuaqanngitsoq kisiat pigaluaaraanniluunniit (km^2 -mut ataatsimut inuit 0,136).

Takussutissiaq 2 Nunani aalajangersimasuni inuit eqiterussimaneri Pissarsiffik: data.un.org aamma Naatsorsueqqissaartarfik

Isorartunerujussuunera inukitsuuneralu isumaqarput attaveqaasersuutitut aningaasartuutit annertunerat akilernissaanullu oqarasuaatitigut atuisut ikitusinnaallutik. Tamanna isumaqarpoq Kalaallit Nunaat nunanit inuttatigut eqiterussimanerusunut sanilliullugu nalunaarasuartaatitigut attaveqaqatigiinnermut qaffasinnerusumik aningaasartuuteqartoq.

Nunani allani soorlu Canadami, Norgemi aamma Danmarkimi niuerfiit ammaanneqarsimapput, pisortaniit tapiissutitigut aaqqissuussinernik taperneqarlutik. Taamaalilluni nunani taakkunani oqarasuaatikkut atuisut nalunaarasuartaatitigut attaveqaasersuutitut aningaasartuutit annersaannut aningaasalersuisuupput, sumiiffinnilu aningaasarsiornikkut imminut akilersinnaanngitsuni nalunaarasuartaatitigut attaveqaasersuutit innuttaasunit akileraartartunit tapersersorneqarlutik.

Tamanna Kalaallit Nunaanni killormoorpoq, nalinginnaasumik tunngaviusoq tassaalluni ingerlatseqatigiiffimmi akuersissuteqartumi akinik nalimmassaaneq. Tassa imaappoq sumiiffinni isertitat aningaasartuutiniit qaffasinnerusuni sinneqartoorutit sumiiffinni aningaasartuutit isertitaniit qaffasinnerusuni attaveqaasersuutit aningaasalersueqataapput. Taamaaliortoqarsinnaavoq uagut Kalaallit Nunaanni ingerlatseqatigiiffeqaratta, Tusass A/S, akuersissutilik akitigullu nalimmassaaneq ingerlatseqatigiiffiup iluani ingerlanneqarmat.

Nalunaarasuartaateqarnermi aningaasartuutit annersaat attaveqaasersuutitut atorineqarput

Nalunaarasuartaateqarnermi aningaasartuutit annersaat ungasissumut attaveqaqatigiinnermut attaveqaasersuutitut atorineqarput. Taamatut attaveqaasersuut internetdatamik, angallattakkanik oqarasuaateqarnermut, Aasiaat Radionut atassuteqarnermut aamma KNR-imi radio tv-llu nassiussinernut atorineqarput. Taamaalilluni nalunaarasuartaatitigut ilusumut ataasiinnarmut atorineqarneraniit attaveqaasersuutit sunniuteqarluarnerusumik atorineqarput. Attaveqaasersuutitut aningaasartuutit tassaapput aningaasartuutit aalajangersimasut, attaveqaasersuutit

atorneqarnerinik killeqartuinnarmik sunnerneqartut. Tamanna pingaartumik imaatigut kabelimut radionut atassuteqaqatigiiaanut atuuppoq.

Aallaaviatigut nalunaarasuartaatitigut attaveqaqatigiinneq nalunaarasuartaatinik atuisunit aningaasalersorneqarpoq. Tassunga ilaanngitsoq tassaavoq KNR radio-mik TV-millu aallakaatitsineq pillugu Tusass-imik Naalakkersuisut isumaqatigiissuteqarnerat, aamma danskit naalagaaffiat Aasiaat Radioanut atassummik ingerlatsisumik VHF-eqarfiit pillugit Tusass-imik isumaqatigiissuteqarluni.

Tusass 2023-mi oqarasuartaateqarnermi internettimilu ilanngaattissat ilanngaatigereerlugit 535 mio. kr.-inik aamma wholesalemi 16 mio. kr.-inut kaaviiartitaqarpoq¹. Tusass iluanaarutini 87,6 mio. kr.-inik aamma akileraarutini 41 mio. kr.-inik akiliivoq.² Ungasissumut attaveqaqatigiinnermut attaveqaasersuutit ingerlannerinut ineriartortinnerinullu aningaasartuutit aningaasartuutinit tamarmiusuniit annertuujupput. Tamatuma saniatigut nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartuni allani kaaviartitat killeqarput, ungasissumut attaveqaqatigiinnermut periarfissamut (wholesale) Tusass-imi pisisimasut. Kaaviiartitat annertunersaat ungasissumut attaveqaqatigiinnerup aningaasalersorneranut atorneqarmata ungasissumut attaveqaqatigiinnermi akit internettikkut sullissinnermi oqarasuuateqarnermilu akinut annertuumik sunniuteqarput.

Akitigut nalimmassaanerup kingunerisaanik sumiiffinni imaatigut kabelimut periarfissaqartuni nalunaarasuartaatitigut atuisut sumiiffinni qaammataasatigut nalunaarasuartaatitigut attaveqaasersuutininut aningaasalersueqataapput taamaalillutik nammaqataallutik. Taamaalilluni sumiiffinni qaammataasatigut attaveqaasersuutininik ingerlatsinnermut, aserfallatsaaliinnermut ikkussornerinullu aningaasartuutit appartinneqarpata tamanna nalunaarasuartaatitigut atuisunut tamanut iluaqutaassaaq.

Aningaasartuutit annikillisarniarlugit attaveqaasersuutit isumaqatigiissuteqarfiupput.

Akuersissuteqarnermi siunertaq tassaavoq attaveqaasersuutit kinguneqarluartumik atorneqarnissaasa, aamma innuttaasut tamarmik nalunaarasuartaatitigut attaveqaasersuutininut periarfissaqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa.

Nalunaarasuartaateqarnermut tunngasut nalunaarasuartaatitigut attaveqarneq sullissinnerlu pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 31, 23. november 2017-imeersumi (Nalunaarasuartaateqarneq pillugu inatsit) malittarisassaqaartinneqarpoq. Tassani nunami najugaqarfiit akornanni nunanullu allanut (ungasissumut attaveqaqatigiinnerit) elektroniskimik attaveqaqatigiinnerit akuersissuteqarfiunerat aalajangersarneqarpoq. Taamaalilluni tamanna aamma qaammataasatigut attaveqaqatiginnernut atuummat akuersissuteqartoq Tusass avaqqullugu Starlinkip atorneqarnissaa inatsisinik unioqqutitsineruvoq. Taamaattoorli tassunga ilaanngilaq imaatigut ajornartoornermi isumannaallisaanermilu attaveqaqatigiinneq, naatsorsuutigineqarluni 2024-mi ukiakkut inatsisip allanngortinneratigut ajornartoornermi isumannaallisaanermilu

¹ <https://www.tusass.gl/da/presse/artikel/?id=120>, tilgæet 15/10 2024

² Pissarsiffik: Tusass-ip ukiumoortumik nalunaarutaa 2023.

attaveqaqatigiinnermut annertusineqartussaq. Najugaqarfiit iluanni internettimik neqerooruteqartarnek ammaanneqarsimavoq, oqarasuaatinulli angallattakkat najugaqarfiit avataanni internettikut sullissinerit sulikuersissuteqarfiullutik. Tusass-ip akuersissutaa Kalaallit Nunaannut tamarmut atuuppoq, Pituffik Space Base minillugu. Oqartussat iluminni attaveqaqatigiinnerat ilaatinneqanngilaq, pisariaqartitsineq pisortat nalunaarasuartaatitigut attaviinut matussuserneqarsinnaanngippat.

Tabel 1 Kalaallit Nunaanni nalunaarasuartaateqarnerup ilai pingaannerit pillugit takussutissiaq

	Pisisartut	Inatsisit	Attaveqaasersuutit pingaannerit
Internettikut sullissinerit	Oqarasuaatinik atuisut (internettimik pisartagaqartut)	Najugaqarfiit avataanni ammaanneqarsimavoq	Kabilit napparutillu nassissutit
Oqarasuaatinik angallattagaqarneq	Oqarasuaatinik atuisut (angallattakkatigut pisartagaqartut)	Akuersissuteqarfiusoq	Mobilmaster
Ungasissumut attaveqaqatigiinneq	Nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartut	Akuersissuteqarfiusoq	Imaatigut kabelit Radiot atassuteqaqatigiiaat Qaammataasatigut attaveqaasersuutit

Ungasissumut attaveqaqatigiinneq tassaavoq internettikut sullissinernik aamma oqarasuaatinik angallattagaqarnermik nalunaarasuartaatitigut atuisunut tunisisoqarsinnaaneranut tunngaviusoq. Tusass akuersissummik piginnittutut nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartunut internettimik neqerooruteqartunit atorneqartumik ungasissumut attaveqaqatigiinnermik tuniniaasuuvoq. Tusass ilaatigut internettimik neqerooruteqartutut kalaallit nunaanni nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartut allat assigalugit ilaatigut oqarasuaatitigut angallattakkatigut neqerooruteqartutut ungasissumut attaveqaqatigiinnermik pisisarpoq. Tusass akuersissummik piginnittutut nammineq internettimik neqerooruteqartutut aamma nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartut allat akornanni assigiinngisitsisussaangilaq.

Nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartut tamarmik nalunaarasuartaatitigut attaveqaasersuutini aamma nalunaarasuartaatitigut sullissinernik Kalaallit Nunaanni nalunaarasuartaatitigut sullissinernut aamma nalunaarasuartaatitigut attaveqaasersuutinit ammaanneqarsimasunut tuniniaanissamut, pilersitsinissamut, ingerlatsinissamut neqerooruteqarnissamullu Nalunaarasuartaateqarnikkut Aqutsisuniit akuersissuteqassapput. Tamanna isumaqarpoq

Tabel 2 Kalaallit Nunaanni internettimik neqerooruteqarnissamut akuersissuteqartut nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartut

Kalaallit Nunanani nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartut • Tusass A/S • Comby A/S • Greenland Television (GTV) • Nanoq Media • Inu:IT • Ilisimatusarnikkut attaviit.

akuersissuteqarnani Kalaallit Nunaanni nalunaarasuartaatitigut pisartagaqarnissamik tuniniaanissaq inatsisitigut akuerisaanngitsaq. Nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartut allat Tusass-iunngitsut najugaqarfinni internettikkut pisartagaqarnissamik taamaallaat neqerooruteqarsinnaapput.

Akuersissummik piginnittoq atortorissaarutinik tamanik atuisinnaavoq, tassunga ilanngullugu Starlink.

Nalunaarasuartaateqarneq pillugu inatsimmi pingaarnertigut akisussaaffiit agguarneri aalajangersarneqarput, kisianni atortorissaarutit suut atorneqassanersut pillugit aalajangersaanani. Tusass akuersissummik piginnittutut imatigut kabilimik, radiot atassuteqaqatigiiaat aamma qaammataasatigut atassutinik atuisarpoq. Nalunaarasuartaateqarneq pillugu inatsit atortorissaarutit suut atorneqartariaqarnerinik killilersuinngilaq, taamaallaat atuineq Tusass-ip akuersissummik piginnittuunera aqqutigalugu pisussaalluni.

Qaammataasatigut atuiffiusunut qaammataasatigut attaveqaqatigiinneq pillugu Tusass qaammataasatigut neqerooruteqartumik Hispasat-imik isumaqatigiissuteqarpoq. OneWebimit tunisassiaanik Tusass aamma neqerooruteqarsinnaanerani periarfissiisumik OneWebimik Tusass isumaqatigiissuteqarpoq. Tamanna pingaartumik najugaqarfiit avataannut attuumassuteqarpoq. Nukissiorfiit OneWeb-imi pisartagaqarnissamik Tusass-imi pisisimapput.³

Tusassip OneWebip tunisassiaanik nioqquteqarneratulli Starlinkip tunisassiaanik niuernissaq pillugu Tusass Starlinkimik oqaloqateqarsimavoq. Tusassip aamma Starlinkip akornanni isumaqatigiissuteqarnikkut Tusassip attaveqaataanut ilaatiilerlugu aaqqiinermik nalunaarasuartaatitigut atuisunut Tusass neqerooruteqarsinnaalissaaq.

³ <https://sermitsiaq.ag/node/240935>, pissarsiarineqartoq 15/10 2024

4. Qaammataasat nutaat teknikkkut periarfissanik nutaanik pilersitsipput

Qaammataasatigut atortorissarutitigut ineriartorneq soorlu Low Orbit Satellites sumiiffinnut imaatigut kabelimut toqqaannartumik atassuteqanngitsunut nalunaarasuartaatitigut attaveqaqatigiinnermut periarfissanik nutaanik pilersitsivoq. Tamanna pingaartumik sumiiffinnut qaammataasaqarfiusunut atuuppoq.

Periarfissanut ilaapput:

- Piginnaasaq annertunerusoq
- Nassiussinerit kinguaattuunnginnerusut
- Nunami pitsaaneruseq atuisinnaalerneq
- Qaammataasatigut tigooraassutit annikinnerusut akikinnerusullu, tassunga ilanngullugit qaammataasatigut tigooraassutit nalunaarasuartaatitigut atuisunit ataasiakkaanit atorineqarsinnaasut
- Qaammataasanut atassutip qaqqanit asserneqarsinnaanerata annikillinera

Qaammataasatigut ingerlatsisut amerlanerusut periarfissanik assigiinngitsunik periarfissiisut, pingaartumik nunami assigiinngitsuni atorineqarsinnaasut aamma qaammataasatigut tigooraassutit assigiinngitsut. 2024-mi nalunaarasuartaatitigut attaveqaqatigiinnermut LEO-qaammataasanut niuerfik OneWeb-imi aamma Starlinkimit ingerlanneqarnerusimavoq. OneWeb nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqarnissamut periarfissanik tunisisarpoq, qaammataasatigullu tigooraassutit taamaattumik siunertamut tassunga tulluarsarneqarsimallutik. Starlink inuinnarnut inuussutissarsiutilinnullu tuniniaasarpoq.

Qaammataasatigut niuerfimmi akinik misissuisoqarnikuunngilaq, Starlinkimili tunisassiat akii, piginnaasanut assigiinnut qaammataasaniit nunami tigooraassutilinnut sanilliullutik LEO-qaammataasaniit akikinnerorpasillutik. Akit ineriartorneri siunissami ungasinnerusumi taamaattoq nalunarpoq, tassa niuerfik nutaaq pineqarmat.

LEO-qaammataasalli appasinnerusumik piginnaasaqarlutillu imaatigut kabelinit kinguaattoornerusarput.

Sumiiffinni qaammataasaqarfiusuni sullissineq kiisalu maannakkut nalunaarasuartaatitigut attaveqaasersuutitut naleqqiullugu isumannaallisaanerit pitsaanerulersinniarlugit Starlinkimi aamma OneWebimi atortorissarutit atornissai Tusassimit pilersaarutigineqarpoq.

5. Unammillernartoq: Starlinkimi niuernerup ilusaa

Starlinkimi niuernerup ilusaa immikkuullarissuuvoq suliffeqarfik internettimik toqqaannartumik atuisuinnut neqerooruteqarmat. Qaammataasatigut ingerlataqartut allat nalunaarasuartaatigut neqerooruteqartunut piginnaasanik taamaallaat neqerooruteqarput, taakkulu internettimik oqarasuaateqarnermillu atuisuinnut tuniniaasarlutik, imaluunniit nalunaarasuartaatigut attaveqatigiinnernik immikkuullarissunik neqerooruteqartarlutik, assersuutigalugu qaammataasakkut oqarasuaateqarnikkut atuisuinnut. Tamanna isumaqarpoq, suliassaqarfik ammaaneqarsimappat, qaammataasatigut ingerlataqartut allat sumiiffinni nalunaarasuartaatigut neqerooruteqartunut unammillertuussasut.

Starlinki Kalaallit Nunaanni najugaqartunut sullitanut maannakkut neqerooruteqarneq ajorpoq. Sullitaminnut nalinginnaasumik nittartagaat malillugu Starlinkip neqretoorutai tulliuuttumi misissorneqarput.

Tabel 3 Starlinkimi pisartagaqartut, februar 2024, tak. Starlink.com

Starlinkimi pisartagaqartut	Namminersortut	Inuussutissarsiorneq
Aalajangersimasumik inissisimasumik	Najugaqarfik	Sumiiffik aalajangersimasooq
Nunami angallattakkamik atuineq	Roam	Mobile
Imaani atuineq	Angallat	Imaatigut
Silaannakkut angallanneq		Timmisartorneq

Qanoq ittuunera apeqquataatinagu atuisoq killeqanngitsumik imaluunniit paasissutissanut salliutitanut killeqartumik periarfissaqarpoq. Paasissutissat pingaartitat sullitami kissaatigineqarnersut apeqquataatillugu akit allanngorarput. Paasissutissat salliutitat nalinginnaasumik periarfissaqarnermiit salliutinneqarput, tamannalu isumaqarluni nalinginnaasumik sullitat arriinnerusumik periarfissaqarnermik imaluunniit kipisarnerillu misigisaqarsinnaasut. Sullitat qassit paasissutissanik salliutitanik pissarsisarnerinik killilersuisoqarnersoq takuneqarsinnaanngilaq. Taamaalluni paasissutissanik salliutitanik atuisoq aamma arriinnerusumik periarfissaqarnermik misigisaqarsinnaavoq, piginnaasamut naleqqiullugu sullitat salliutinneqartut amerlavallaarpata.⁴

Sumiiffimmi ataatsimi sullitat amerlaneruppata, sullinneqartut periarfissaqarnermut ajornartorsiuteqarnermik taava sukkanerusumik misigisaqassapput. Sumiiffinni 100

⁴ Starlink niuernerimi piumasaqaatimini allappoq "Stated speeds and uninterrupted use of the Service are not guaranteed and are highly dependent on geographical areas." Pissarsiffik: <https://www.starlink.com/legal/documents/DOC-1037-21600-56?regionCode=DK>, pissarsiarineqartut 23/4 202

Mbit-imik pisartagaqartunut 2-3.000-nik atuisoqarfiusuni piginnaasatigut ajornartorsiuteqartoqarsinnaavoq.

Sullitanut amerlanernut suliffeqarfimmik attaveqaatigiinneq nittartakkatigut immersugassat tuluttut allanneqarsimasut aqqutigalugit ingerlasarpoq. Erseqqinngilaq inummiit ikiuisoqarsinnaanersoq.⁵ Sullitaq nammineq ikkussuinissamut aamma atortumi ajornartorsiutinik aqqiinnissamut akisussaavoq nittartakkami ilitersuutit aamma Starlinkip oqarasuaatinik angallattakkani app tuluttoq iluaqutigalugu.

Atortunut ilaapput qaammataasatigut tigooraassut aamma modemi. Nalunaarasuartaatitigut atuisoq innaallagiamik atuinerup annertusineranut aningaasartuuteqassaaq. Atortut nalinginnaasut atuinermi minnerpaamik 50-75 wattimik aamma uninngatinnerani 20-40 wattimik pisariaqartitsipput.⁶ Innaallagiamik atuneq sakkortuumik siallerneranik nittaanneraniluunniit qaffattarpoq, kiisalu kiassaatiq ikkussimasup qaammataasatigut tigooraassummi aput aatsissappagu.⁷ Sumiiffinni ikitsunik qaammataasaqarfiusuni (soorlu Kalaallit Nunaanni) aamma qaammataasamut atassummik pilersitsiniarnermi innaallagiamik atuneq qaffassinnaavoq.⁸

Tabel 4 Starlinkimi atuisunut aningaasartuutitut assersuutit, inuinaat (Danmarkimut pilersuinermit kisitsisit, august 2024⁹)

Aningaasartuutit	Aningaasartuuteqarfiusut	Najugaqarfik	Roam
Start	Starlink Kit	2.481 kr.	2.481 kr.
	Atortut ikkussorneqartussat	572/522/318 kr.	
	Tunniussineq	100 kr.	100 kr.
Ingerlaavartumik, qaammammut	Pisartagaq	696 kr.	940 kr.
	Qaammataasakkut tigooraassummut innaallagiat	allanngorartut, 100 kr.-it sinnerlugit piviusorsiorput	

Starlink taamaattoq nunani assigiinngitsuni assigiinngitsunik akeqartitsivoq. Akit pisartagaqartunut allanngorarnerpaapput. August 2024-mi nunani aalajangersimasuni *Residential* pisartagaqartutut akinik misissuinermi Norgemi 363 kr.-iniit USA-mi 800 kr.-inut allanngorarput. Taakkununga ilanngutissapput Starlink Kit-imut aningaasartuutit, nalinginnaasumik akit 2.300 kr.-it aamma 3.500 kr.-it akornanni allanngorartut.

Akit aamma piffissap ingerlanerani allanngorassasut naatsorsuutigineqarsinnaavoq. Starlink allartikkamili tunisassianut assigiinngitsunut akit allanngortittarsimavai, nunani sumiiffinni assigiinngitsuni, qummut ammallu. Danmarkimi 2022-mi pisartagaqartumut aki 769 kr.-iusimavoq.¹⁰ 2024-mili 485 kr.-inut apparsimalluni. Paarlattuanik USA-mi 2023-ip aallartinnerani \$ 99-miit 2024-mi \$ 120-nut qaffassimavoq.¹¹

⁵ Tusass ilisimatitsimavoq nittartagaq aqqutigalugu sulisumik pissarsiarineq Tusassimit misilinneqarsimasooq iluatsinneqanngitsumik.

⁶ blinqblinq.com/how-much-power-does-starlink-use/, pissarsiarineqartoq 29/12 2023

⁷ <https://starlinkinsider.com/starlink-power-consumption/>, pissarsiarineqartoq 15/10 2024

⁸ blinqblinq.com/how-much-power-does-starlink-use/, pissarsiarineqartoq 29/12 2023

⁹ Starlink.com 17/10 2024, pissarsiarineqartoq 17/10 2024

¹⁰ <https://www.computerworld.dk/art/280169/nu-kan-du-faa-elon-musks-satellit-internet-i-danmark-se-hvad-starlink-koster-paa-din-adresse>, pissarsiarineqartoq 15/10 2024

¹¹ <https://www.theverge.com/2022/3/22/22991841/spacex-starlink-price-hike-inflation-user-terminal> + www.starlink.com, pissarsiarineqartoq 15/10 2024

Assersuussilluni nunap ilaani assigiinngitsuni internettimik maannakkut neqeroorutit assigiinngitsut tabelimi ataaniittumi takutinneqarput.

Tabel 5 Illoqarfinni aalajangersimasuni Tusass-ip akiisigut takutinneqartut internettikkut sullissinermut periarfissat, august 2024 ¹²

Atuisoq/qaammammut	Nuuk	Upernavik	Tasiilaq
1.099 kr.	80/20 Mbit		
899 kr.	40/10 Mbit	30/5 Mbit	
799 kr.	20/5 Mbit	10/2 Mbit	
599 kr.	10/2 Mbit		6/2 Mbit
499 kr.	5/1 Mbit	5/1 Mbit	
299 kr.			3/1 Mbit

¹² Tusass.gl-imi 27/8 2024-mi allassimasut pissariareneqartut

6. Nunani tamalaani neqerooruteqartunut naleqqiullugu ammaassinermi ajornartorsiutit

OneWeb Tusass-imit atorneqarluni qaammataasatigut neqerooruteqartut qaammataasatigut ingerlatsisumik Hispasat-imik Tusass-ip atuineranit allaanerunngilaq. Tamanna Starlink-imut allaaneruvoq, oqarasuaatinik atuisunut toqqaannartunik atuineramik tuniniaasutut nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartut ingerlatsiniarsarisoq.

Kalaallit Nunaanni nalunaarasuartaatitigut attaveqaqatigiinnermut siunissami niuerfissaq inatsisit pillugit Inatsisartut aalajangiinerinit sunnerneqassaaq; Tusass kalaallit nunaanni neqerooruteqartartuni ingerlatsinerusunit qanoq aalajangiisoqassanersoq, kiisalu nunani allaneersunik qaammataasatigut neqerooruteqartut pillugit qanoq aalajangiisoqassanersoq.

Inatsisitigut aamma Tusass Namminersorlutit Oqartussanit pigineqartoq suliffeqarfik pillugu Namminersorlutik Oqartussat nakkutilliisuupput, kisiannili atuisunut toqqaannartumik tunisisarnerat inatsisinut naapertuutilersinneqassappat qaammataasatigut neqerooruteqartunik Namminersorlutik Oqartussat nakkutilliisuunatik.

Immikkoortumi tassani isumaliutini taamaalaat nunanit allaneersut, tassunga ilanngullugu Starlink, nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartut akuerineqarnerisigut inuiaqatigiinnut kingunissat aamma oqarasuaatinik atuisunut kingunissat pineqarput, tassa Kalaallit Nunaanni oqarasuaatinik atuisunut internettimut atuineramik toqqaannartumik tuniniaanermini. Niuernermi ilusimut atortorissaarutinillu tunngasuunngitsut isumaliutit

Neriut: Unammilleqatigiinneq nutaaliornermik pilersitsissaaq akinilli appasinnerulersitsilluni

Ammaassineq iluatsinneqarpat tamanna unammilleqatigiinnermi pilersitsisinnaavoq, sullissinernik nutaanik akinillu appasinnerusunik periarfissiisinnaasoq. Nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartut taamaassappat oqarasuaatinik atuisut sunik kissaateqarnerat malillugu neqeroorutitik allanngorartissavaat, pisisartullu amerlanerulersinniarlugit akit appartissallugit.

Pilersuinerup isumannaatsuunera: Aningaasarsiutigalugu nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartut killilersugaanatik tuniniaaneq unitsissinnaavaat

Pilersuinerup isumannaatsuunerani ilaatigut pineqarpoq neqerooruteqartoq nalunaarasuartaatitigut attaveqaqatigiinnermik neqerooruteqarnerminik ingerlatsiinnassanersoq.

Nunanit allaneersut qaammataasatigut neqerooruteqartut pigittut aalajangiinerinik malinnittussaapput. Tunngavilersuut niuernermik eqqarsaatiginninnerusinnaavoq

allanilluunniit peqquteqarsinnaalluni. Imaassinnaavoq ingerlatsinerup imminut akilersinnaanginnera pissutigalugu, imaluunniit neqerooruteqartup niuernerminik allangortitserusunnera. Nunanit allaneersoq neqerooruteqartoq annertunersaasutut inissimalersimappat, kalaallit nunaanni isorliunerusunut nalunaarasuartaatitigut attaveqaqatigiinnermi pilersuinerup unitsinneqarneratigut Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat aalajangersimasumik politikimik ingerlatsinissaannut kimigiisernerusinnaavoq.

OneWeb aamma Starlink eqqarsaatigalugit taakku qaammataasaataat ukiut tallimat missaanni atuussinnaapput. Tamanna isumaqarpoq qaammataasat taarserneqartussanngorpata suliffeqarfiit niueriaatsiminnik nutarterisussanngussasut, tassunga ilanngullugu sumi neqerooruteqarsinnaanerlutik.

OneWeb eqqarsaatigalugu qaammataasat tamarmik atorluarneqarnerusuni ingerlaarfeqarput. Taamaalluni sullissinerminniit Kalaallit Nunaat ilaatikkunnaassappassuk tamanna malunnaatilimmik allannguinerussalluni teknikikkullu suliassaassalluni annertunerusoq. OneWeb aalajangersimasumik sivilisussuseqartumik nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartunik isumaqatigiissuteqartarpoq. Taamaalluni nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartut piffissap aalajangersimasup iluani tamatigut aallaaveqartarlutik.

Starlink oqarasuaatinik atuisunik toqqaannartumik atuinerminik isumaqatigiissuteqartarpoq, Starlink-illu atuisunik atorunnaarsitsinissamut piffissaliussa atuinissamut piumasaqaatinit takuneqarsinnaalluni. Starlink-ip nalinginnaasumik atuisunut piumasaqaataani allassimavoq atuinerminik allannguinnissamut Starlink ullunik 30-nik kallerriissasoq atuisunillu "pisariaqartumik kallerriisoqarneratigut" atorunnaarsitsinissaallutik.¹³ "Pisariaqartumik kallerriinnermi" piffissaliussa q allanneqarsimanngilaq tassanili atuisut pillugit inatsit apeqqutaassalluni.

Pilersuinerup isumannaatsuunera: Qaammataasatigut attaveqaqatigiinneq atassutaarunnermut qulakkiigaanngilaq

Pilersuinerup isumannaatsuunerani pineqarpoq ajutoortoqarnerani imaluunniit siunniussaangitsumik pisoqarnerani pilersuinerup atassutaarunnera. Starlink-imi atuisut ataasiakkaat atortuminnut nammineq akisussaapput taamaallunilu tassunga naleqqiullugu pisinnaasunut. Starlink qaammataasat aallakaatitsinerisa ingerlaannarnissaasa qulakkeerneqarnissaanut akisussaavoq. Taakku teknikikkut ajornartorsiuteqarnermik, silaannarmi atorunnaarnikunik apuineq pissutigalugu atassutaarunnermik aamma seqinermin anorersuarneq pissutigalugu atassutaarunnermik misigisaqarsinnaapput¹⁴. Taakku saniatigut sakkortuumik nittaannera anorersuarneralu atassuteqarnermut sunniuteqarsinnaapput atassutaarunnermik kinguneqarsinnaasut. Tamanna pingaartumik sumiiffinni ikitsunik qaammataasaqarfiusuni soorlu Kalaallit

¹³ <https://www.starlink.com/legal/documents/DOC-1037-21600-56?regionCode=DK>, pissarsiarineqartoq 15/10 2024

¹⁴ <https://phys.org/news/2023-04-solar-storm-fleet-starlinks.htm>

Nunaanni atuuppoq.¹⁵ Tamanna isumaqarpoq qaammataasatigut ajornartorsiuteqartoqalerpat pilersuinerup isumannaatsuunera ilungersunarsisinnaasoq.

Teknikikkut ajornartorsiuteqalersinnaaneq suliffeqarfiup ajutooratarsinnaaneranut atassuteqarpoq. Starlink-ip naalagaalluni piginnittua Elon Musk allanut naleqqiullugu ineriartortitsinerup siusiffiani niuerfimmi tunisassiaminik atuisalerneranut naleqqiullugu mianersunnginneranik ilisimaneqarpoq.¹⁶ Taamaalluni suliffeqarfinni ajutooratarsinnaanermik ingerlatserusunnginnerusunut naleqqiullugu kukkusoaariaannaasoqarluni.

Oqarasuaatinik atuisoq qaammataasatigut neqerooruteqartumiit toqqaannartumik internettikkut sullissinermik pisiaqarpat oqarasuaatikkut atuisoq qaammataasamut atortumik ikkussuinissamut nammineq akisussaasarpoq. Taamaalluni oqarasuaatinik atuisoq aamma atortut ajoquserpata ajoqutip iluarsineqarnissaanut nammineq akisussaavoq.

Namminersorlutik Oqartussat nalunaarasuartaatitigut pilersuinerup atassutaarunnerani atuisut pisinnaatitaaffii pillugit malittarisassanik aalajangersaasinnaapput. Taakku annerusumik atassutaarunnermik taarsiisoqarnissaanut pisinnaatitaaffinnut tunngasuupput. Pisinnaatitaaffiit eqqortinneqarnerisa qulakkeerneqarnissaannut periarfissat killeqarput.

Assersuutigalugu attaveqaatinit ilanngunneqarsimasuniit nalunaarasuartaatitigut sullissinernik neqerooruteqarnissamut Tusass periarfissaqassaaq. Tamanna isumaqarpoq atassutaarunnerit akornanni suliffeqarfiup nuutitsinissaanut attaveqaasersuutinik assigiinngitsunik Tusass peqarsinnaasoq, taamaalluni attaveqaqatigiinnerit pingaarnerit ingerlatiinnarneqarsinnaallutik.

Kalaallit Nunaanni nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartartut inuussutissarsiornikkut periarfissaqalernerat nukittuutullu unammillersinnaanerat

Nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartartut allat eqqarsaatigalugit oqarasuaatinik atuisunut qaammataasanut antenninik ikkussinissamut periarfissaqassaaq. Tamanna Tusassimuunnaanngitsoq kisianni aamma nunanit allaneersunut neqerooruteqartartunut aningaasaatilissuarnut unammillernerussaaq. Nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartartut allat qaammataasanik ingerlatsisuniit aamma Tusass Wholesale-miit qaammataasatigut sullissinernik maannakkut pisisinnaapput. Qaammataasatigut ingerlatsisuniit sullissinernik piserusukkunik qaammataasaniit nunami tigooraassutinik nammineq ikkussuisussaassapput. Tusass-imi sullinneqartutut wholesale-mi akit apeqqutaassapput, Tusass-ip niuerfimmi ingerlatsivigisaa apparpat ajortumik sunnerneqartussat.

¹⁵ <https://blingbling.com/does-starlink-work-in-bad-weather/>, pissarsiarineqartoq 15/10 2024

¹⁶ Walter Isaacson: "Elon Musk", ISBN-13: 9788743403968

Akinik nakkutilliinertaqanngitsumik nunanit allaneersut kisermaassisuulersinnaapput.

Ammaassinnermi siunniussaq tassaavoq unammilleqatigiinnermik pilersitsinissaq, oqarasuaatinik atuisunut nalunaarasuartaatitigut sullissinernik pitsaanagerusunik akikinnerusunillu pilersitsisinnaasut. Tamannali pinngitsoorani inernerusariaqarnani.

Atortorissaarutitigut imaatigut kabeli tatiginarneruvoq, kinguaattoortannginnerulluni qaffasinnerusumillu piginnaasaqarluni, taamaalillunilu nalunaarasuartaatitigut attaveqaqatigiinneq imaatigut kabelikkut nalinginnaasumik pilerinarnerulluni. Tamanna isumaqarpoq illoqarfinni imaatigut kabeleqarfiusuni aamma najugaqarfinni allani niuerfiusut assigiinngitsuusut. Imaatigut kabelit ingerlatiinnarnissaannut aserfallatsaaliornissaannullu aningaasalersuisinnaasumik Tusass isertitaqartussaavoq. Imaatigut kabeleqarfiusuni illoqarfinni oqarasuaatinik atuisut aamma qaammataasatigut neqerooruteqartuni internettikkut sullissinernik pisinissamut periarfissaqassapput.

Imaatigut kabeleqarfiunngitsuni najugaqarfinnut mikinerusunut naleqqiullugu unammilleqatigiinneq allaaneruvoq. Imaatigut kabeleqarfinni aamma radioni atassuteqaqatigiiaani aamma qaammataasaqarfiusuni internettimik neqerooruteqartarneq ammaanneqarsimagaluartoq taamaattoq imaatigut kabeleqarfiusuni radionilu atassuteqaqatigiiaani taamaallaat unammilleqatigiittoqarpoq, qaammataasaqarfiusunilu Tusass kisimi neqerooruteqartuulluni¹⁷. Nunanit allaneersunut qaammataasatigut neqerooruteqartunut ammaassisoqassappat qaammataasaqarfiusuni kalaallit nunaanni neqerooruteqartut allat nalunaarasuartaatitigut sullissinernik neqerooruteqannginnerat nassuiaammi matumani taamaattumik aallaavigineqarpoq.

Taamaattoqassappat piviusumik neqerooruteqartussat pingasuupput, tamakkiisumik ammaassisoqarnerani suliffeqarfinnut sullissanullu angisuunut allanut internettimik pilersuisinnaasut. Neqerooruteqartut taakku pingasut tassaapput Tusass, OneWeb aamma Starlink. Inuinnarnut oqarasuaatinik atuisunut neqerooruteqartut marluinnaassapput: Tusass aamma Starlink.

Tusass ungasissumut attaveqaqatigiinnermik oqarasuaatinik angallattagaqarnermut pilersuinissamut pisussaaffeqassanngilaq. Tusass taamaalilluni imminut akilersinnaanngitsunik sullissinernik pilersuiunnaassaaq, Tusass Namminersorlutik Oqartussaniit piginnittuniit peqquneqanngippat. Piginnittup piumasaqaataanik naammassinninnissamut Tusass-ip aningaasaqarnikkut periarfissaanut niuerfimmi pissutsit apeqqutaassapput.

Kalaallit Nunaanni attaveqaasersuutit akisummata attaveqaasersuutit ilai akisuut atorunnaarsinneqarpata Tusass-imut tamanna aningaasaqarnikkut isumatusaarnersussaaq. Taamaattoqassappat Starlink attaveqaasersuutitik atorunnaarsinneqartunik sullinneqartuni najugaqarfinni inuinnarnut kisiartaallu neqerooruteqartuussaaq.

¹⁷ Nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartut nittartagaasigut allagarsiussani 2023-mi aggustip 12-iani paasineqartut

Kalaallit Nunaanni oqarasuaatinik atuisut allamik periarfissaqanngikkunik qaammataasatigut attaveqatigiinnermi Starlink piviusumik kisermaassisuulissaaq. Starlink taamaattumik akuersissummut ilanngunneqarsinnaasumik akitigut nakkutilliisoqarneranik pituttugaanani sapinngisamik annertunerpaamik iluanaaruteqarniarluni akinik qaffasissunik aalajangersaasinnaassaaq.

Unammilleqatigiinneq kikkunnut tamanut appasinnerusumik akeqartitsinissamut qulakkeerinngilaq

Akit qaffanneqassanersut imaluunniit appartinneqassanersut Starlink-imut tamanna niuernikkut aalajangiinerussaaq. Suliffeqarfiup sullitanik amerlanerusunik pissarsiniarluni piffissami akinik appasissunik immaqaa aalajangersaasinnaavoq. Sullitat Starlinkimut nooreerpata tassaniiginnarnerulissapput, allaat akit qaffanneqaraluarpata, nuunnermi aningaasartuutit pisariusuuneralu pissutigalugit. Starlinkip qaammataasatigut tigooraassutai qaammataasanut allanut atorneqarsinnaanngillat.

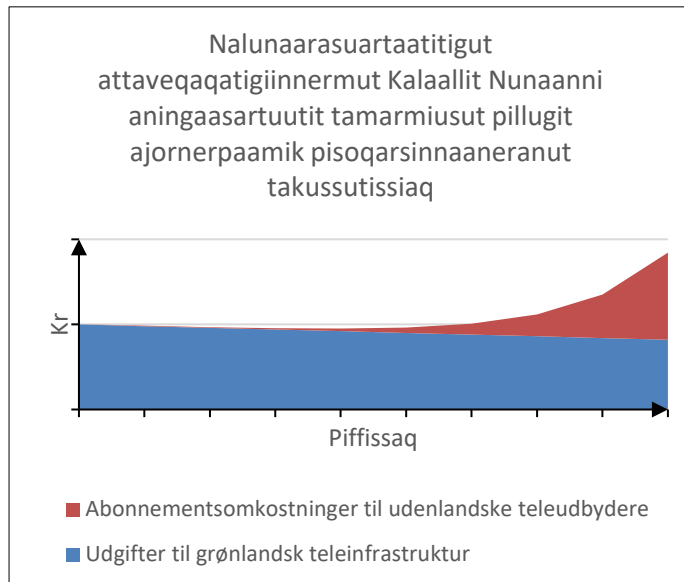
Niuernermut naapertuuttoq tassaavoq akit sapinngisamik qaffasissumut aalajangersarnissai, tunisassiap unammillertigisap tunisassiaaniit sulii akikinneruppata. Starlink Kalaallit Nunanani Tusass-imut unammillertussaammat Tusass-ip akii Starlink-ip akiinut sammiviliisussaapput. Tusass attaveqaasersuutini akisuut pinngitsoorsinnaannginnamigit ammaassisoqarneranilu isertitanik annaasaqartussaagami Tusassip akigititai qaffassasut naatsorsuutigineqarpoq. Tamanna akigititamik qaffaanissamut Starlinkimut periarfissiissaaq.

Tabel 6 Kingunissat katinneqarneri

Attaveqaasersuutit Tusass-imit allanngortinneqarniannigippata peqatigisaanillu nunanit allaneersut qaammataasatigut neqerooruteqartartut niuerfimmu periarfissaqalerpata nalunaarasuartaatitigut attaveqaqatigiinnermut aningaasartuutit qaffassinnaapput

Oqarasuaatinik atuisut ilai nunanit allaneersunut nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartartunut nuuppata Tusass isertitanik annaasaqassaaq. Attaveqaasersuutitut naleqqiullugu qanoq annertutigisumik Tusassip pisariillisaasinnaanera killeqarpoq. Tusassip akigititai taava qaffassapput, taamaalilluni sullitat amerlanerusut nuussallutik.

Tamanna ajortut naaffeqanginnerannik pilersitsisinnaavoq nalunaarasuartaatitigut attaveqaqatigiinnermut aningaasartuutit tamarmiusut qaffallutik. Piffissaq sivisunerusoq ingerlappat sunniutaa annertunerulissaaq.

Tunngavik takutinniarlugu Inissiaqarnermut Attaveqaasersuutinullu Naalakkersuisoqarfimmit suliarineqartoq.

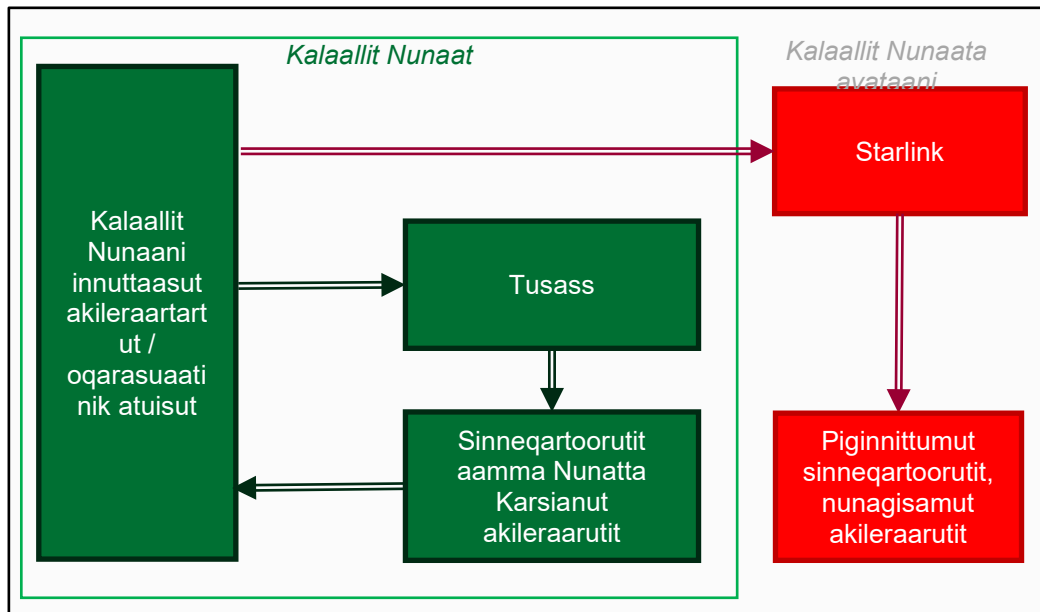
Aningaasarsiornikkut ingerlatsineq Kalaallit Nunaanniit nuunneqassaaq

Internettimik atuisartut kalaallit nunaanni nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartartuniit nunanit allaneersunit nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartartunut nuuppata tamanna Kalaallit Nunaata aningaasaqarneranut kingunerlutsitsissaaq.

Tusass nunatta karsianut iluanaarutiniq ingerlatseqatigiiffiullu akileraartarneratigut tapertaasarpog. 2022-mi iluanaarutit 88 mio. kr.-iusimapput ingerlatseqatigiiffiullu akileraarutai 27 mio. kr.-iusimallutik. Taakkununga ilanngutissapput maannakkut ¹⁸ sulisut 359-it amerlanersaasat Kalaallit Nunaanni akileraartarnerat.

¹⁸ Nalinginnaasumik suliffiusut malillugit ulloq naallugu atorfeqartut, Tusass-ip ukiumoortumik nalunaarutaa 2022 malillugu.

Takussutissiaq 3 Tusass-imi naamma Starlink-imi naleqartitsinerni takorluuinerit

Internettimut maannakkut kaaviaartitat kalaallit nunaanni neqeroortartunut pinnatik Starlink-imut nunaniillu allaniit neqerooruteqartartumut akiliutigineqarpata tamanna Tusass-imut aamma Tusass-ip akinik inissiisarneranut annertuumik sunniuteqassaaq.

Eqqaaneqartutut kalaallit nunaanni nalunaarasuartaatitigut attaveqaqatigiinneq akuersissuteqarnermut aamma ammaanneqarsimasumut avinneqarsimavoq. Internet, Starlink-imit neqeroorfigineqartoq, sumiiffinni ammaanneqarsimavoq. Tamanna isumaqarpoq Starlinki kalaallit nunaanni nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartartunut tamanut unammillertaassasoq.

Innuttaasuni immikkoortut assigiinngitsut assigiinngitsunik periarfissaqalissapput

Innuttaasuni immikkoortut assigiinngitsut kalaallit nunaanni nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartartuniit pisartagaqarnermut taarsiullugu internettikkut neqerooruteqartutut Starlink-ip atornissaanut assigiinngitsunik kajumissuseqarlutillu periarfissaqalissapput.

Akuersissuteqarnani amigartooruteqartunut ikiorsiinissaq ajornassaaq taamaalillunilu nunap immikkoortuini assigiinngitsuni assigiinngissutinik nalimmassaanissaq ajornalerluni. Suliffeqarfik pisariillisaaffiginarlugu qaammataasaqarfiusuni najugaqarfinnut attaveqaasersuutit Tusass-imit atorunnaarsinneqarpata innuttaasut taamaallaat Starlink-imiit nunaniillu allaniit neqerooruteqarsinnaalersuniit, qaffasinnerusumik aallartisarnermi aningaasartuuteqartitsisuni aamma akikinnerusunik allatigut periarfissiinngitsunik, atuisartutut pisinissamut periarfissaqalissapput.

Najugaqarfinnut mikinnerusunut attaveqaasersuutinik ingerlatsineq Tusass-imit ingerlatiinnarneqassappat akit qaffassapput. Taamaalilluni naatsorsuutigisariaqarluni periarfissat akikinnerusut akisunerulissasut.

Starlink atuisartunut paasissutissiisarnermi sullitanik kiffartuussinermi killeqartumik oqaatsit allat atorneqarput. Ilaatigut ikkussuinnermi-app taamaallaat tuluttoq pissarsiassaavoq. Nittartagaq tuluit oqaasiisa saniatigut oqaatsini arlalinni pissarsiassaavoq, tassunga ilanngullugu norskisut. Kalaallisut imaluunniit danskisut nassaassaanngilaq. Atuisoq nammineerluni atortunik ikkussuillunilu ajoqutunik nammineerluni ujaasisussaassaaq. Tamanna isumaqarpoq ilitersuutit paasiniaarlugit atuisoq tuluttut paasinnittariaqassasoq, atuisorlu atortut ikkussuunnissaannut teknikikkut naammattumik paasisimasaqassalluni. Inuit qaffasinnerusumik ilinniagaqarsimasut ilaatigut piumasaqaatinik taakkuninnga naammassinnissinnaassapput.

Paasissutissanut naleqqiullugu tatigeqatigiinneq annaaneqarsinnaavoq.

Nalunaarasuartaatitigut attaveqatigiinneq nunanit allaneersunit qaammataasatigut neqerooruteqartunik nakkutigineqartut qaammataasat aqqutigalugit pisussaammat, paasissutissat naammattumik paasiuminaallisarneqarsimanngippata, neqerooruteqartut taakku paasissutissanik aamma pissarsisinnaapput. Tusass-ip maannakkut najoqqutaani, taakku qaammataasatigut ingerlateqqinnginnerini, paasissutissat tamarmik Tusass-imit nakkutigineqartarput. Taamaallilluni Tusass paasissutissat suli paasiuminaallisarneqarnissaannut periarfissaqarpoq, aamma Namminersorlutik Oqartussat paasiuminaallisaanissamut inatsisitigut piumasaqaateqarnissamut periarfissaqarlutik. Attaveqatigiinneq nalunaarasuartaatinik atuisumiit qaammataasamut toqqaannartumik ingerlappat tatigeqatigiinnermut apeqquतालissaaq nalunaarasuartaatitigut atuisoq nammineq attaveqaasersuutunik isumannaarutunik paasiuminaallisaatinillu atuisimanersoq. Tassani pisariaqarpoq nalunaarasuartaatitigut atuisup qarasaasialerinikkut ilaatigut piginnaasaqarnissaa.

Taakku saniatigut Starlink-ip qaammataasatigut atortuisa inissinneqarneri atorneqarnerilu nalunaarasuartaatinik atuisut ataasiakkaat pillugit paasissutissat ingerlatseqatigiiffimmut apuuttarput. Tusagassiutit pillugit nalunaarusiat malillugit Starlink-ip piginnittua, Elon Musk, ukrainimi sakkutuut Starlink-imik atuinerat tunngavigalugu Ukrainimi sakkutuut pilersaarutaannik ilisimasaqalersimavoq, saassussinermilu pilersaarutaasumi Starlink-ip atornissaata pilersaarutaanera akornuserlugu.¹⁹

Oqarasuaatinik angallattagaqarnermi toqqaannartumik imaluunniit qaammataasatigut Kalaallit Nunaannut suli pilersuisoqarsinnaanngilaq

Qaammataasat tunngavigalugu oqarasuaatinik angallattagaqarnerup annertusineqarnissaa Starlink-imit pilersaarutigineqarpoq. Starlink-ip qaammataasaliai nutaat aqqutigalugit tunngaviumik oqarasuaatinik angallattakkatigut oqarasuaateqarnermik neqerooruteqarnissaaq pillugu amerikami nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartartumik Starlink suleqateqalersimavoq. Anguniagaq tassaavoq

¹⁹ <https://www.businessinsider.com/elon-musk-and-starlink-critics-question-billionaires-control-2023-9>
<https://www.lightreading.com/satellite/spacex-pushes-direct-to-cell-business-forward>

nunarsuaq tamakkerlugu qaammataasat tunngavigalugit oqarasuaatinik angallattakkatigut oqarasuaateqarnerup siaruartinnissaa.²⁰ Starlink-ip atortorissaarutai atorlugit qaammataasat tunngavigalugit oqarasuaatinik angallattakkatigut sullissinermik 2026 - 2027-mi neqerooruteqarsinnaaneq Tusass-imit sulissutigineqarpoq. Taamatut sullissinermi akit qaffasissusii sulii ilisimaneqanngillat.

Qaammataasatigut oqarasuaatinik innuttaasut atuinnissamik periarfissaqarput. Taamaattoqassappat atuisartuuneq pineqassaaq, innuttaasut ataasiakkaat nunani allani ingerlatseqatigiiffimmik soorlu Iridiumimik isumaqatigiissuteqassapput. Atortunik taakkuninnga atuisuuneq akisuujuvoq aamma oqarasuaatinik angallattakkatigut oqarasuaateqarnermiit akisunerulluni.

Qaammataasat aqqutigalugit oqarasuaatinik angallattagaqarneq nunamiittut tunngavigalugit oqarasuaatinik angallattagaqarneq taarsersinnaanngippagu nunamiittut attaveqaasersuutit oqarasuaatinik angallattagaqarnermut sulii pisariaqartinneqassapput, tassunga ilanngullugu angallattakkanut napparutit aamma ungasissumut attaveqaqatigiinnermut attaveqaasersuutit.

Kalaallit Nunaanni inatsisit eqqortinneqarneri pillugit nakkutilliinissamut periarfissat killeqartut

Nunanit allaneersut nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartartut kalaallit nunaanni inatsisinik eqqortitsinerannik kalaallit nunaanni oqartussat nakkutilliinissaat aamma inatsisinik unioqqutitsisinnaanermi pineqaatissiinissaq ajornartorujussuusinnaavoq.

Akuersissutip atorunnaarsinneqarnera piviusumik ataavartuusinnaavoq

Ammaassisoqarnissaa pillugu Inatsisartut aalajangiissappata taamaalillunilu akuersissut tamakkiisumik ilaannakuusumillu atorunnaarsinneqarluni taamatut aalajangiineq ataavartussatut aalajangiinerusariaqassaaq. Ammaassinerup atorunnaarsinnissaa ajornakusoortorujussuusinnaavoq. Ammaassinerup kingunerisaanik suliffeqarfiit ingerlatsinissamut pisinnaatitaaffeqalissapput, arsaarnissaallu ajornakusoorsinnaalluni. Taamaattoqassappat taarsiisoqarnissaanut annertuunik piumasaqaateqartoqarsinnaalluni.

Tamatuma aamma kingunerisinnaallugu aningaasarsiornikkut imminut akilersinnaanngitsunik attaveqaasersuutini atorunnaarsitsinissaq pillugu siunissami ungasinnerusumi Tusass aalajangiisnaalluni. Attaveqaasersuutit taakku pilerseqqinneqarsinnaaneri ingerlaavartumik aningaasaleeqqinnerit, ingerlatsineq aserfallatsaaliinerillu ingerlatiinnarnerannut naleqqiullugu annertunerujussuarmik aningaasartuuteqarfiussallutik.

²⁰ <https://www.lightreading.com/satellite/spacex-says-t-mobile-s-direct-to-cell-service-launching-commercially-this-fall>

7. Qaammataasatigut neqerooruteqartartunut naleqqiullugu politikikkut iliuuseqarnissamut periarfissat

Immikkoortumi tassani politikikkut iliuuseqarnissamut periarfissat tassaapput periarfissat, qaammataasat aqqutigalugit sullissinernik neqerooruteqartut nunanut allaneersut nalunaarasuartaatigut neqerooruteqartartunut pingaaruteqartut. Nunanit allaneersunik qaammataasatigut neqerooruteqartartunut akuersissutigut malittarisassaliorneq aamma akuersissutip allanngortinneqarnerani kalaallit nunaanni nalunaarasuartaatigut attaveqaasersuutit qanoq aningaasalersorneqarnissaat. Tassani pineqanngilaq iliuuseqarnissamut periarfissat imaluunniit taakku kingunissai naassanngitsut.

Tassani 2021-mi Naalakkersuisunit akuerineqartoq nalunaarasuartaatigut politikikkut anguniakkat aallaavigineqarput:

Nalunaarasuartaatigut politikikkut anguniakkat

1. *Nalunaarasuartaatikkut attaveqaqatigiinneq annertunerusoq, pitsaannerusoq akikinnerusorlu*

Pisartagaqartuni piginnaasat ingerlaavartumik annertusiartortinneqarlutik sukkassutsillu qaffakkiartorlutik.

2. *Assigiimmik aaqqiinerit*

Nunami tunngaviumik nalunaarasuartaatigut attaveqaasersuutitut aningaasartuutit nunami nalunaarasuartaatigut atuisut ataatsimoorlutik nammappaat.

3. *Siunissamut qulakkeerisut aaqqiinerit*

Atortorissaarutitigut ineriartorneq innuttaasunut inuussutissarsiortunullu iluaqutaasumik atorneqassaaq. Atortorissaarutitigut ineriartornerup kingunerisaanik kalaallit nunaanni nalunaarasuartaateqarneq nunani tamalaani nalunaarasuartaateqarnerup ilaatut inissisimalernissaa sillimaffigineqassaaq.

4. *Digitalikkut pisortat sullissinerannut tunngavik qajannaatsoq*

Pisortat digitalikkut sullissinermik nuna tamakkerlugu innuttaasunut inuussutissarsiortunullu pilersuisinnaallutik attaveqaasersuutit piginnaasaqarlutillu qajannaatsuussapput.

5. *Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiortut niuernissamut periarfissaqarnerat*

Inuussutissarsiortut kalaallit nunaanni nalunaarasuartaateqarnermi suliffinnik ingerlatsinissamut pitsaasunik erseqqissunillu sinaakkuteqassapput.

6. *Nalunaarasuartaateqarnerup paasiuminartuunera*

Nalunaarasuartaateqarnermi qinigassatigut periarfissat pillugit ammasumik pissuseqarneq. Nalunaarasuartaateqarneq pillugu kisitsisitigut paasissutissanut inuit tamarmik periarfissaqarnera.

7. *Pilersuinerup isumannaatsuunera*

Nalunaarasuartaatitigut atuisut nalunaarasuartaatitigut attaveqaqatigiinnermut tamatigut periarfissaqarneq qularissanngilaat.

Ammaassineq / akuersissuteqarneq aamma Nunatta Karsiata aningaasaqarnera imminnut ataqtigiipput

Nalunaarasuartaateqarnermut sunniuteqarnissamut Namminersorlutik Oqartussat pingaarnertigut marlunnik periusissaqarput: inatsisit aningaasaqarnerlu. Tassunga atatillugu inatsisit akuersissutip ammaassinerullu akornanni oqimaaqatigiissitsineruvoq. Tassunga atatillugu aningaasaqarnermi pineqarpoq nalunaarasuartaateqarnermut Nunatta Karsianut imaluunniit tassanngaanniit aningaasat atorineqarnersut.

Imatut saqqummiunneqarsinnaavoq:

Tabeli 7 Inatsisitigut periarfissat

Inatsisit	
Sutigut tamatigut akuersissuteqarneq	Akuersissummik killiliisinnaanernut assersuutit: - Ungasissumik attaveqaqatigiinneq * - Oqarasuaatinik angallattagaqarneq * - Internettikkut sullissinerit - Sumiiffiup killilerneqarnera * = ullumikkut atorineqarpoq
Akuersissutit ammaassinerillu akuleriillugit	
Nalunaarasuartaateqarnikkut ammassineq	

Inatsisinut naleqqiullugu niuerfiup ilai assigiinngitsut ammaanneqarsinnaapput imaluunniit akuersissuteqarfiullutik. Maannakkut annertuutigut akuersissuteqarnikkut akuleriipput, tassa najugaqarfiit iluini internettimik neqerooruteqarneq ammaanneqarsimammat. Nalunaarasuartaateqarnerup ilai arlallit ammaanneqarsinnaapput. Tamanna oqarasuaatinik angallattagaqarnermut aamma ungasissumik attaveqaqatigiinnermut naleqqiullugu atuuppoq, kisianni aamma nunami killeqartitsisoqarsinnaalluni.

Tabel 8 Aningaasaqarnikkut periarfissat

Aningaasaqarneq	Periusiusinnaasunut assersuutit
Nalunaarasuartaateqarnermut sumiiffimmut tapiissutit	- Attaveqaasersuutitut tapiissutit - Akuersissummut tapiissutit - Kiffartuussinissamik isumaqatigiissutit
Attuumassuteqanngitsoq	
Aningaasaqarnikkut killilersuineq	- Nunami akitigut nalimmassaanissaq pillugu piumasaqaat * - Akit akuersissutigineqarneri *
Nunatta Karsianiit nalunaarasuartaateqarnermut aningaasat	- Akuersissuteqartumiit iluanaarutit * - Akitsuutit *

* = ullumikkut atorineqarpoq

Aningaasaqarnermut naleqqiullugu maannakkut pissutsini iluanaarutitigut akileraarutitigullu akiliisarnikkut Nunatta Karsianut Tusass-imiit aningaasanik isertitsisoqartarpoq. Tusass akuersissuteqarmat taamaalillunilu nalunaarasuartaateqarnerup annertunersaani (ungasissumut attaveqaqatigiinneq aamma oqarasuaatinik angallattagaqarneq) kismaassissuummat, taava iluanaaruteqarnerup kingunerisaanik internettikkut sullissinerit mobilitigullu sullissinerit akisunerupput. Nalunaarasuartaateqarneq attaveqaasersuuteqarnermi kisiartaalluni kisimi aningaasannaffiusartoq.

Nassuiaat tassani politikikkut iliuuseqarnissamut periarfissat pillugit takorluuinernik tallimanik misissuissaaq:

- Takorluuineq 1 Maannakkut akuersissuteqarluni aqqissuussinerup tulluarsarneqarnera
- Takorluuineq 2 Ammaassineq attaveqaasersuutitut tapiissutitaqanngitsoq
- Takorluuineq 3 Tamakkiisumik ammaassineq ungasissumut akitsuutiniit attaveqaasersuutitut tapiissutitalik
- Takorluuineq 4 Tamakkiisumik ammaassineq pilersuinissamut pisussaaffik Nunatta Karsianiit aningaasalersorneqarluni
- Takorluuineq 5 Akuersissut nunami najugaqarfinnut killilerneqartoq

Takorluuineq 1 Maannakkut akuersissuteqarluni aqqissuussinerup tulluarsarneqarnera

Maannakkut akuersissuteqarnermik aqqissuussinerup aalajangiussimaneqarnerata kingunerisaanik qaammataasatigut neqerooruteqartartut allat kalaallit nunaanni nalunaarasuartaatitigut atuisunut toqqaannartumik Kalaallit Nunaanni tunisassianik pilersuisinnaanngillat.

Taakku sullissinerannik pilersuinissaq pillugu Tusass qaammataasatigut neqerooruteqartartunik isumaqatigiissuteqarneratigut aqqiissutitut taakkununga

kalaallit nunaanni nalunaarasuartaatinik atuisut periarfissaqalerput. Sullissinerit taakku tamatuma periarfissaqarfiini maannakkut attaveqaatinut atassuserneqarsinnaapput. Nalunaarasuartaatinik atuisut takorluukkami tassani qaammataasanut antennenik aningaasaliissanngillat.

Akuersissutip aalajangiussimaneqarnera nuna tamakkerlugu oqarasuaatinik atuisunut iluaqutaasumik siunissamut ungasinnerusumut Tusassip aalajangiinissaanut tunngavissiivoq. Siunissamut ungasinnerusumut aningaasaliisinnaanerp nalunaarasuartaatitigut attaveqaasersuutinik ikkussuinissamut aamma atortorissaarutini nutaanik iluaquteqarnissamut Tusassip aningaasaliinissaanut periarfissiivoq, pitsaannerusumik piginnaasaqarsinnaasunik, pitsaannerusumik pilersuinerimik isumannaallisitsisinnaasumik akinillu pitsaasumik sunniuteqartumik pisariillisaasinnaanerpumik. Akuersissutip kingunerisaanik nalunaarasuartaatitigut attaveqaasersuutini sapinngisamik annerpaamik Tusass iluaquteqarsinnaavoq, taamaalilluni aaqqiinerit sumiiffinnut ataasiakkaanut salliutinneqarlutik, taamaalilluni nalunaarasuartaatinik atuisut ataatsimut pitsaanerpaamik aaqqiiffiqineqarlutik nalunaarasuartaatitigullu attaveqaasersuutit sapinngisamik pitsaanerpaamik iluaqutigineqarlutik. Peqatigisaanik sullissinerit pillugit assigiimmik akeqartitsinissamut periarfissiisoqarluni.

Akuersissummi pilersuinerimik naammaginnittoqanngippat taanna Namminersorlutik Oqartussanit nutarterneqarsinnaavoq tulluarsarneqarlunilu, taamaalilluni maannakkut piumasarineqartunut atortorissaarutitigullu tullualerluni. Tamanna akuersissut pillugu inatsisitigut nalunaarutitigullu tulluarsaanikkut pisinnaavoq.

Tulluarsaanerit ilaatigut tassaasinnaapput akuersissuteqartup sullissinerata qaffasissusianut akitigullu ingerlatsineranut naleqqiullugu piumasaqaatit nukittorsarneqarsinnaapput, tassunga ilanngullugu akitigut nalimmassaaneq, akuersissuteqarnermi aningaasaqarnermi ammasumik pissuseqarnissamut piumasaqaatit, akuersissutip killiini aamma periarfissanut killiniq erseqqissaaneq piginnittoq akuersissummi ingerlataniit iluanaarutiniq pissarsisinnaalerluni. Namminersorlutik Oqartussat aamma sullissinerit aalajangersimasut ilaatinnginnissaannut imaluunniit akuersissummiit sumiiffiit killeqartinnissaanut periarfissanik ikkussisinnaapput, tamanna attaveqaasersuutit ataqatigiinnerinut aningaasalersornerinullu ilungersortitsinngippat.

Akuersissuteqarnikkut Tusassip ingerlatsinermini pisariillisaanissaq pillugu unammillertiniit tatisimannittoqassanngilaq. Tatisimanninneq taanna Naalakkersuisuniit piginnittutut, aamma akuersissummik oqartussat nakkutiginninneranniit pisinnaavoq. Ilungersunartoq tassaavoq annertuumik allaffissornikkut aningaasartuuteqarfiumngitsumik nakkutilliinerup eqqortumik tatisimanninnissaata qulakkeerneqarnissaa.

Takorluugaq 1 Maannakkut akuersissutitigut aaqqissuussinerup tulluarsarneqarnera

Nalunaarasuartaatigut politikikkut anguniakkat

Kingunerit

1	Nalunaarasuartaatikkut attaveqaqatigiinneq annertunerusoq, pitsaanerusoq akikinnerusorlu	Attaveqaasersuutit sapinngisamik pitsaasumik iluaqutiginerisigut pisariillisaanissamut Tusass periarfissaqarpoq. Unammilleqatigiinnermit allaanerumik pisariillisaasoqarnissanut pinngitsaaliinissaq pisariaqartinneqassaaq. Pisariillisaaneq akinut pitsaasumik sunniuteqarpoq. Taakku saniatigut akuersissummiit piginnittut iluanaaruteqarnerisa annertussusia akit qaffasissusiinut pingaaruteqarluni.
2	Assigiimmik aaqqiinerit	Attaveqaasersuutitut aningaasartuutit nalunaarasuartaatinik atuisunit assigiimmik avitseqatigiiffiginissanut akuersissut periarfissiivoq.
3	Siunissamut qulakkeerisut aaqqiinerit	Attaveqaasersuutit nutarterneqarnerinut Tusass ingerlaavartumik aningaasaliisarpoq, tassunga ilanngullugit atortorissaarutit nutaat. Taamaattorli Tusass pilersuinerup isumannaatsuunissaa eqqarsaatigalugu atortorissaarutitut nutaanut misilerarneqanngitsunut naleqqiullugu aarlerinartorsiorsinnaanera appasissaaq.
4	Digitalikkut pisortat sullissinerannut tunngavik qajannaatsoq	Nalunaarasuartaatitigut attaveqaasersuutit pisortat pisariaqartitaat malillugu aaqqissuunneqarsinnaavoq.
5	Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiortunut niuernikkut periarfissat	Internettikkut sullissinerni neqeroorutitut naleqqiullugu kalaallit nunaanni nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartunut suli periarfissaqassaaq.
6	Nalunaarasuartaateqarnerup paasiuminartuunera	Pisartagarisinnaasat taakkunanilu piumasaqaatit pillugit paasissutissanik kalaallisut danskisullu innuttaasut pissarsisinnaassapput. Neqerooruteqartut amerlassusii killeqassapput. Paasiuminartuuneq inatsisitigut tulluarsaanikkut pitsaanerulersinneqarsinnaavoq.
7	Pilersuinerup isumannaatsuunera	Akuersissuteqarnikkut najugaqarfinni tamani oqarasuaatitut aamma internettikkut sullissinernut periarfissaqarneq qulakkeerneqarsinnaavoq. Pilersuinerup isumannaatsuuneranuk allanik piumasaqaateqartoqarsinnaavoq.
Nunatta Karsiata aningaasaqarnera		Tulluarsaanerit pineqartut apeqqutaassapput

Takorluugaq 2 Ammaassineq attaveqaasersuutitut tapiissutitaqanngitsoq

Takorluukkami tassani akuersissut tamakkiisumik ilaannakuusumilluunniit atorunnaarsinneqarpoq, aamma taarsiissutaasunik tapiissuteqarnani, kiffartuussinissamut isumaqatigiissuteqarnani imaluunniit pilersuinissamut pisussaaffilimmik toqqaasoqarnani.

Akuersissut tamakkiisumik atorunnaarsinneqarpat atorunnaarsitsinermut ilaassapput oqarasuaatinik angallattagaqarneq aamma ungasissumut attaveqaqatigiinneq, tassunga ilanngullugu qaammataasatigut attaveqaqatigiinneq. Nunanit allaneersut nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartut tamatuma kingorna sullissinernut imaluunniit attaveqaasersuutitut naleqqiullugu kalaallit nunaanni nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartumik killilersorneqarnatik unammillilissapput. Qaammataasatigut neqerooruteqartut soorlu Starlink qaammataasat aqcutigalugit internettimik kiisalu oqarasuaatinik angallattagaqarnermut neqeroorsinnaalissaaq, atortorissarut taanna periarfissaalerpat. Sullissinernik neqeroorutitut aamma sullissinernik akiinut taamaallaat apeqqutaalissapput nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartut najugaqarfinni ataasiakkaani nalunaarasuartaatitigut atuisunut neqerooruteqarsunnersut.

Tamakkiisumik atorunnaarsitsineq qularnanngitsumik nalunaarasuartaatinik atuisunut amerlanernik pitsaanerusunillu periarfissiisaaq aningaasaqarnikkut pitsaanerpaamik periarfissaqartut oqaatsitigut teknikikkullu piginnaasatigu piginnaasaqartut. Taamaattorli pilersuinerup naammaginartumik isumannaatsuuneranik qulakkeerisumik neqerooruteqartussanik peqassagunarani.

Taamaattorli kapitali 6-mi allaaserineqartutut arlalinnik ajornartorsiuteqassaaq.

Problemstillinger ved liberalisering i forhold til internationale udbydere, tak.: kapitali 6

- Forsyningssikkerhed: Kommercielle teleudbydere kan frit standse salget.
- Forsyningssikkerhed: Satellitkommunikation er ikke sikret mod afbrydelser.
- Grønlandske teleudbydere får erhvervsmuligheder og stærke konkurrenter.
- Der kan være risiko for udenlandsk monopol uden priskontrol.
- Konkurrence er ingen garanti for lavere priser for alle.
- Økonomisk aktivitet flyttes ud af Grønland.
- Forskellige dele af befolkningen vil få forskellige muligheder.
- Der vil være risiko for tab af fortrolighed i forhold til data.
- Mobiltelefoni kan endnu ikke leveres direkte via satellitter til Grønland.
- Begrænsede kontrolmuligheder for overholdelse af grønlandsk lovgivning.
- Ophævelse af koncessionen vil reelt være permanent.

Ilaannakuusumik atorunnaarsitsinermi oqarasuaatinik angallattagaqarneq kisimi pineqarsinnaavoq, taamaalilluni ungasissumut attaveqaqatigiinneq sulii akuersissuteqarfiulluni. Taamatut pisoqarnerani nunanit allaniit qaammataasatigut neqerooruteqartut soorlu Starlink qaammataasat aqcutigalugit internettikut sullissinernik aamma oqarasuaatinik angallattagaqarnermik inatsisitigut akuerisaasumik neqerooruteqarsinnaassanngillat, tassa qaammataasatigut atassutit tassaammata ungasissumut attaveqaqatigiinnerit.

Tusass ilisimatitsivoq oqarasuaatinik angallattagaqarneq maannakkut Tusass-imi kaaviiartitat 31 %-iinik annertussuseqartoq, isertitallu taakku suliffeqarfiup ingerlannerani pingaaruteqarlutik aamma attaveqaasersuutit aalajangiussimaneqarnissaannut ineriartorteqqinnissaannullu pingaaruteqarlunnarlutik.

Oqarasuaatinik angallattagaqarnerup ammaanreqarnera taamaattumik akuersissuteqarfiusumut sinneruttumut aningaasaqarnermut malunnaatilimmik allannguissaaq.

Oqarasuaatinik angallattagaqarnerup ammaanreqarnera oqarasuaatinik angallattagaqarnermut attaveqaasersuutit ammaannerisigut imaluunniit ammaanreqannginnerisigut pisinnaavoq. Attaveqaasersuutit ammaanreqarnerini najugaqarfinni angineri attaveqaasersuutit marloqiusanngorsinnaapput, nalunaarasuartaatinik atuisunit akilerneqartussat, aamma najugaqarfinni mikinerusuni oqarasuaatinik angallattakkani aningaasaliinissamut angallattakkanik neqeroortartuniit soqutiginnittoqarsinnaanani.

Takorluugaq 2 Ammaassineq attaveqaasersuutitut tapiissutitaqanngitsoq		
Nalunaarasuartaatigut politikikkut anguniakkat		Kingunerit
1	Nalunaarasuartaatikkut attaveqaqatigiinneq annertunerusoq, pitsaannerusoq akikinnerusorlu	Nalunaarasuartaatigut attaveqaqatigiinneq annertunerulersinnaavoq, pitsaannerulerluni akikinnerulerlunilu, kisianni aamma nalunaarasuartaatigut attaveqaqatigiinneq annikinnerulersinnaalluni, ajornerulerluni akisunerulerluni, niuerfimmi ineriartorneq apeqqutaalluni. Pingaartumik oqarasuartaateqarneq akisunerulersinnaavoq.
2	Assigiimmik aaqqiinerit	Tamakkiisumik ammaassinikkut nalunaarasuartaatikkut attaveqaqatigiinnermut aningaasartuutit nalimmassaaffiginissaat ajornassaaq. Atortussat akikinnerpaat atorunnaarneqarnissaat imaluunniit akitigut qaffannissaat naatsorsutigineqassaaq. Ungasissumiit attaveqaasersuutitut akuersissut aalajangiussimaneqarpat akitigut nalimmassaaneq ilaatigut aalajangiussimaneqarsinnaavoq.
3	Siunissamut qulakkeerisut aaqqiinerit	Ungasissumut attaveqaqatigiinnermi akuersissuteqanngippat nunanit allaniit qaammataasakkut aaqqiinnernut killeqanngitsumik periarfissaqassaaq. Attaveqaasersuutit nutarternerini aningaasaliinissamut Tusass aningaasassaqaqanngilaq.
4	Digitalikkut pisortat sullissinerannut tunngavik qajannaatsoq	Ungasissumut attaveqaqatigiinnermi akuersissuteqarnani nunanit allaneersunit neqeroorutigineqartut pitsaassusaat piumasaqaatigineqartullu pisortanut apeqqutaassapput. Aaqqiinnernik tulluarsakkanik neqerooruteqarnissamut Tusass killeqartumik aningaasaqassaaq.

5	Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiortunut niuernikkut periarfissat	Kalaallit Nunaanni nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartartut niuernikkut amerlanerusunik periarfissaqalissapput. Ungasissumut attaveqaqatigiinnermi akuersissuteqarfiunngitsumi sakkortuumik unammillertoqassaaq, pingaartumik Starlink-imiit, taakkuninnga inangiisinnaasoq.
6	Nalunaarasuartaateqarnerup paasiuminartuunera	Ungasissumut attaveqaqatigiinnermi akuersissuteqanngippat nalunaarasuartaateqarneq pillugu tamakkiisumik paasisaqalernissamut neqeroorutit piumasaqaatillu tuluttuut nunat allamiut nittartagaanni innuttaasunit pissarsiarineqarsinnaassapput.
7	Pilersuinerup isumannaatsuunera	Ungasissumut attaveqaqatigiinnermi akuersissuteqanngippat pilersuinerup isumannaatsuunera appasinnerusaaq.
Nunatta Karsiata aningaasaqarnera		Aningaasat nunamiit anianissai pissutigalugu qularnanngitsumik ajortumik sunniuteqassaaq.

Takorluugaq 3 Tamakkiisumik ammaassineq ungasissumut akitsuutiniit attaveqaasersuutitut tapiissutitalik

Attaveqaasersuutit ingerlannerinik ineriartornerinillu qulakkeerisumik Tusass-imut tapiissuteqarnissaaq Naalakkersuisunit isumaliutigineqarsinnaavoq. Qanoq aningaasalersuisoqarneranut, aamma tapiissutit sumut sammitinnerinut naleqqiullugu periutsit assigiinngitsuusinnaapput.

Ungasissumut akitsuutip nalunaarasuartaatitigut attaveqaqatigiinnermik taakku atuinerannut naleqqiullugu nalunaarasuartaatinik atuisut tamaasa eqqorsinnaavai.

Aaqqissuussinerup eqqunneqarnera allaffissornikkut kiisalu akitsuutip akilersinniarnissaa aqunneqarneralu oqimaannissaa naatsorsuutigineqarsinnaavoq. Aamma naatsorsuutigineqarsinnaavoq taakku kajumissutsiminnik akileerusunngippata nunanit allaniit nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartartuniit akitsuummik akileeqqusisarnissaaq immikkut ilungersunarsinnaassasoq. Immikkut allaffissornermut aningaasartuutit taakku nalunaarasuartaatinik atuisunit matussuserneqassapput.

Periarfissaavoq akitsuut Kalaallit Nunaanni najugaqartunit nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartunit taamaallaat akileqquneqassasoq. Tusass-imut aamma kalaallit nunaanni nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartunut allanut naleqqiullugu tamanna nunanit allaneersunut nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartunut unammilleqatigiinnermi immikkut iluaqusiissaaq.

Internettimi aamma oqarasuartaateqarnermi pilersuinissamut pisussaaffiliinnermut taarsiullugu ungasissumut attaveqaqatigiinnermut akitsuusiisoqarsinnaavoq. Tamatuma kingunerisaanik ungasissumut attaveqaqatigiinnermut Tusass-ip amigartoorutaanik aningaasalersuinissamut ungasissumut attaveqaqatigiinnermut akitsuummik Tusass aamma nunanit allaniit neqerooruteqartartut akileeqquneqarsinnaapput. Tamatuma kingunerissavaa Tusass aamma kalaallit nunaanni nalunaarasuartaatitigut

neqerooruteqartartut allat unammilleqatigiinnermi naligiinnerulersinneqarnerat. Peqatigisaanik nunanit allaneersut neqerooruteqartartut unammillertip aningaasalersorneranut pilersuinnerminni akitsuuteqartitsinertut misigissallugu, nunanillu allaneersuut neqerooruteqartartut akitsuummik akiliisarnerisa qulakkeerneqarnissaa suliarissallugu annertuumik ilungersunarsinnaassalluni.

Ilusimut tunngavigisassaq tassaavoq Namminersorlutik Oqartussat Tusass-imik piginnittutut pilersuinnermi pisussaaffilittut Tusass-ip toqqarneqarnera, tassa pilersuinnermi pisussaaffeqarusuttumik neqerooruteqartartumut qulakkeerisoqassanngimmat.

<i>Takorluuq 3 Tamakkiisumik ammaassineq ungasissumut akitsuuteqarnermiit attaveqaasersuutitut tapiissuteqarluni</i>		
<i>Nalunaarasuartaatigut politikikkut anguniakkat</i>		<i>Kingunerit</i>
1	Nalunaarasuartaatikkut attaveqaqatigiinneq annertunerusoq, pitsaannerusoq akikinnerusorlu	Nalunaarasuartaatikkut attaveqaqatigiinnermut aningaasartuutit tamarmiusut maannakkumiit qaffasinnerusinnaapput.
2	Assigiimmik aaqqiinerit	Pilersuisussaaneq oqarasuartaatinik atuisut aningaasartuutitik assigiimmik avitseqatigiinnissaannut periarfissiivoq.
3	Siunissamut qulakkeerisut aaqqiinerit	Allaffissornerup qaffanneratigut sullissinerit nutaaliat eqqunneqarnissaat ajornarsisissinnaavai.
4	Digitalikkut pisortat sullissinerannut tunngavik qajannaatsoq	Pilersuinissamut pisussaaffik aaqqissuunneqarsinnaavoq, taamaalilluni pisortat digitalikkut sullissinerannut patajaatsumik tunngavimmik pilersitsilluni.
5	Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiortunut niuernikkut periarfissat	Pilersuinissamut pisussaaffeqarnermik aaqqissuussineq pilersuinissamut pisussaaffeqarluni neqerooruteqartoq (Tusass) kalaallit nunaanni neqerooruteqartunut allanut naleqqiulluni pitsaannerusumik inissisimalersinnaavoq.
6	Nalunaarasuartaateqarnerup paasiuminartuunera	Aaqqissuussineq namminermi nalunaarasuartaateqarnermik paasiuminartuulersitsissanngilaq.
7	Pilersuinerup isumannaatsuunera	Pilersuinerup isumannaatsuuneranut apeqqutaassaaq aaqqissuussineq siunissami ungasinnerusumi allannguajaatsuunersoq pisussaaffiliinersorlu.
Nunatta Karsiata aningaasaqarnera		Qularnanngitsumik sunniutaa sunniuteqassanngilaq

Takorluugaq 4 Tamakkiisumik ammaassineq pilersuinissamut pisussaaffik Nunatta Karsianiit aningaasalersorneqarluni

Takorluukkami tassani nalunaarasuartaateqarneq tamakkiisumik ammaanngissaaq, aamma pilersuineri pisussaaffeqartussamik toqqaasoqassaaq, ungasissumut akitsuummik taarsiullugu pilersuinissamut pisussaaffimmi amigartooruteqarpat Nunatta Karsianiit aningaasalersuisoqarluni. Taamaalluni nalunaarasuartaatinik atuisutut innuttaasunut taarsiullugu attaveqaasersuutini amigartoorneq innuttaasunit akileraartartunit aningaasalersorneqarluni.

Nunanit allaneersut neqerooruteqartartut akitsuummik akileeqquneqassanngimmata nunanit allaneersut neqeroorutaasa akiisa qaffasissusii ungasissumut akitsuutip aningaasalersorneraniit appasinnerussapput.

Tusass-ip akigititaasa aamma nunanit allaneersut neqeroortartuniit akigititaasa akornanni assigiinngissumut apeqqutaassaaq Nunatta Karsianiit tapiissutit annertussusaat. Taamaalluni Tusass-ip unammillersinnaassusianut Nunatta Karsianiit tapiissutit apeqqutaassapput.

Nunatta karsianiit aningaasalersuineri allaffissornikkut aningaasartuutit ungasissumut akitsuutip aningaasalersornerasullu annertutigissapput.

Takorluugaq 3 assigalugu ilusimut tunngavisoq tassaavoq Namminersorlutik Oqartussat Tusass-imik piginnittut pilersuineri pisussaaffilittut Tusass-ip toqqaarneqarnera, tassa pilersuineri pisussaaffeqarusuttumik neqerooruteqartartumut qulakkeerisoqassanngimmat.

<i>Takorluugaq 4 Tamakkiisumik ammaassineq pilersuinissamut pisussaaffik Nunatta Karsianiit aningaasalersorneqarluni</i>		
<i>Nalunaarasuartaatigut politikikkut anguniakkat</i>		<i>Kingunerit</i>
1	Nalunaarasuartaatikkut attaveqaqatigiinneq annertunerusoq, pitsaanerusoq akikinnerusorlu	Nalunaarasuartaatikkut attaveqaqatigiinnermut aningaasartuutit tamarmiusut qaffasinnerussapput.
2	Assigiimmik aaqiinerit	Pilersuisussaaneq oqarasuartaatinik atuisut aningaasartuutini assigiimmik avitseqatigiinnissaannut periarfissiivoq.
3	Siunissamut qulakkeerisut aaqiinerit	Allaffissornerup qaffanneratigut sullissinerit nutaaliat eqqunneqarnissaat ajornarsisissinnaavai.
4	Digitalikkut pisortat sullissinerannut tunngavik qajannaatsoq	Pilersuinissamut pisussaaffik aaqissuunneqarsinnaavoq, taamaalluni pisortat digitalikkut sullissinerannut patajaatsumik tunngavimmik pilersitsilluni.

5	Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiortunut niuernikkut periarfissat	Pilersuinissamut pisussaaffeqarnermik aaqqissuussineq pilersuinissamut pisussaaffeqarluni neqerooruteqartoq (Tusass) kalaallit nunaanni neqerooruteqartunut allanut naleqqiulluni pitsaannerusumik inissisimalersinnaavoq.
6	Nalunaarasuartaateqarnerup paasiuminartuunera	Aaqqissuussineq namminermi nalunaarasuartaateqarnermik paasiuminartuulersitsissanngilaq.
7	Pilersuinerup isumannaatsuunera	Pilersuinerup isumannaatsuuneranuk apeqqutaassaaq Nunatta Karsianiit aningaasalersuineq siunissamut ungasinnerusumi allannguajaatsuunersoq pisussaaffiliinersorlu, kiisalu Tusass nunanit allaneersunit neqerooruteqartunit ingiarneqarnersoq.
Nunatta Karsiata aningaasaqarnera		Qularnanngitsumik Nunatta Karsianut aningaasartuut annertussaaq.

Takorluugaq 5 Akuersissut nunami najugaqarfinnut killilerneqartoq

Ullumikkut Tusass-ip akuersissutaanut ilaapput nalunaarasuartaatitigut sullissinermi nalunaarasuartaatikkullu attaveqaasersuutini ammaananeqarsimanngitsuni Namminersorlutik Oqartussat kisermaassiffigisaasa ilaa. Najugaqarfiit akornanni aamma nunanut allanut elektroniskimik attaveqaasersuutini kiisalu nuna tamakkerlugu oqarasuaatinik angallattagaqarnermi Tusass akuersissuteqarpoq.²¹

Akuersissutip atorunnaarsinneranut periarfissaq ataaseq tassaasinnaavoq ungasissumut attaveqaqatigiinnermut akuersisup sumiiffinnut ungasissumut attaveqaqatigiinnermik pilersinneqareersimasunut killeqartinneqarluni. Tassaanerussallutik najugaqarfiit.

Najugaqarfinnut kiisalu nunaateqarfinnut avinngarusimasunut naleqqiullugu Tusass-ip pilersuinermi pisussaaffeqarnera pillugu Namminersorlutik Oqartussat aamma Tusass-ip akornanni ataatsimut paaseqatigiittoqarpoq. Najugaqarfiit anginerit mikinerusullu attaveqaasersuutitigut assigiinngitsunik aningaasartuuteqartut akornanni akinik nalimmassaanissamut Tusass pisussaaffeqarpoq. Sumiiffinnut allanut naleqqiullugu akuersissut Tusass-ip pilersuinissamut pisussaaffeqarnersoq erseqqinngilaq, inatsisitigulli erseqqissarneqarluni Tusass-ip kisermaassisuunera aamma sumiiffinnut allanut atuuttoq. Tusass isumaqarpoq akitigut nalimmassaaneq najugaqarfinnut aamma nunaateqarfinnut avinngarusimasunut taamaallaat atuuttoq. Taamaattumik sumiiffinni allani nalunaarasuartaatitigut sullinneqartut attaveqaasersuutitut pisariaqartinneqartunut aningaasartuutit tamakkerlugit akilertarpaat, kiisalu attaveqaasersuutit tamarmiusut aningaasalersornerinut tapiisarlutik.

²¹ Sumiiffiit najugaqarfiunngitsut ingerlatallu akuersissummut aamma ilaatinneqarput. Taamaattorli Pituffik Space Base ilaanngilaq.

Akuersissutip nunami najugaqarfinnut killeqartinneqarnera kingunerisaanik najugaqarfiit avataani nalunaarasuartaatinik atuisut kalaallit nunaanni nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartut aamma nunanit allaneersut nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartut akornanni toqqaasinnaapput. Tamanna aamma isumaqarpoq najugaqarfiit avataaniittunut nalunaarasuartaatinik atuisunut sullissinernik neqerooruteqarnissamut Tusass pisussaaffeqanngitsaq.

Tamanna qaammataasaqarfiusunut annertuumik ingerlatsinermiit annikinnerusumik Tusass-imut iluaquteqarnermik kinguneqarpoq, kisianni aamma suliffeqarfimmut imminut akilersinnaanngitsumi niuerfimmi tassani sullissinernik Tusass neqerooruteqannginnissaq toqqarsinnaallugu. Tusass ilisimatitsivoq assersuutigalugu aatsitassarsiorfinnut nalunaarasuartaatitigut ataveqaasersuutini suliffeqarfik sinneqartoortartoq.

Akuersissutip nunami killeqartinneqarnera akerlianik assersuutigalugu aatsitassarsiorfinnut suliffeqarfinnullu allanut najugaqarfiit avataanni ingerlataqartunut iluaqutaasinnaasoq naatsorsuutigineqarsinnaavoq.

Ilusimi tassani nunaateqarfiit avinngarusimasumiittut akuersissutip avataaniissanersut aalajangiisoqarsinnaavoq. Nalunaarasuartaatitigut atuisut taakku avataaniippata internettimi neqerooruteqartut Starlink-ip atornissaa nammineq toqqarsinnaavaat, peqatigisaanilli oqarasuaateqarnermut naleqqiullugu qaammataasakkut oqarasuaateqarnermut innersuunneqarsinnaallutik. Kingusinnerusukut Starlink-imiit oqarasuaatinik angallattagaqarnissaq toqqarsinnaavaat. Piumasaqaatit akillu ilisimaneqanngillat.

Takorluugaq 5 Akuersissut nunami najugaqarfinnut killilerneqartoq		
Nalunaarasuartaatigut politikikkut anguniakkat		Kinguneri
1	Nalunaarasuartaatikkut attaveqaqatigiinneq annertunerusoq, pitsaanerusoq akikinnerusorlu	Tunngaviusumik takorluugaq 1-imisulli. Taamaattorli isertitanik Tusass annaasaqassaaq, tamannalu najugaqarfinni akinut ajortumik sunniuteqassalluni.
2	Assigiimmik aaqqiinerit	Takorluugaq 1-imisulli, nunaateqarfinni illut avinngarusimasut minillugit.
3	Siunissamut qulakkeerisut aaqqiinerit	Takorluugaq 1-misulli.
4	Digitalikkut pisortat sullissinerannut tunngavik qajannaatsoq	Takorluugaq 1-misulli.
5	Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiorfinnut niuernikkut periarfissat	Kalaallit Nunaanni nunanilu allani nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartut allat aatsitassarsiorfinnut, ilisimatusarfiusunut, illuaqqanut aammalu nunaateqarfinni illunut

		avinngarussimasunut sullissinernut neqerooruteqarnissamut periarfissaqassapput.
6	Nalunaarasuartaateqarnerup paasiuminartuunera	Najugaqarfinni nalunaarasuartaatitigut sullitat eqqarsaatigalugit takorluugaq 1-imisulli. Taamaattorli akuersissutip sumi atuunna suullu inatsisinut naapertuunnersut innuttaasunut paasiuminaallisinnaallutik.
7	Pilersuinerup isumannaatsuunera	Takorluugaq 1-imisulli.
	Nunatta Karsiata aningaasaqarnera	Qularnanngitsumik takorluugaq 1-imisulli, nunaateqarfinni avinngarusimasunut nalunaarasuartaatitigut attaveqatigiinnermut tapiissutaasinnaasut minillugit.

8. Atortorissaarutitigut ineriartornermi nangaassutaasut

Nalunaarusiaq manna maannakkut pissutsit maannakkullu ineriartornermi atugaasut tunuliaqutaralugit allanneqarpoq. Atortorissaarutitigut ineriartorneq nalunaarasuartaatitigut attaveqaqatigiinnermi sukkasuumik ingerlavoq, tamatumalu kingunerisinnaallugu nassuiaammi matumani tunngavigineqartut ukiualuit qaangiuppata allannvorsimasinnaanerat.

Qaammataasatigut neqerooruteqartartut amerlanerulissappata inuinnarnut internettimi unammilleqatigiittoqarluni taava neqerooruteqartartoq ataasiinnaq Kalaallit Nunaata isumalluutigissanngilaa. Pilersuinerup isumannaatsuuneranut akillu ineriartornerinut naleqqiullugu aarlerinartuusinnaasut annikinnerussapput.

Radiot atassuteqaqatigiiaat atorlugit nalunaarasuartaatitigut attaveqaqatigiinnermi nassiussisarnermi akit ineriartornerat aamma qaammataasatigut neqerooruteqartartuniit soorlu Hispasat-imut periarfissanik pisineq Starlink-imi akit ineriartornerinut assersuunnerisa kingunerisaanik Starlink pilerinarnerussaaq.

Attaveqaqatigeeriaatsit internettikut amerliartorput. Oqarasuaatinik angallattagaqarneq oqaloqatigiittarfinnik aamma radio aamma TV internettimi aallertarfinnit taarserneqariartulerput. Taamatut pisoqarpat angallattakkatigut oqaloqateqartarnernik aamma SMS-inik pisariaqartitsinermut tamanna sunniuteqassaaq, taamaattoorli mobildatamik piumasaqarnermut sunniuteqartussaanani.

Qaammataasatigut oqarasuaatinik angallattagaqarneq piviusumik akitigut paasissutissanullu (internet) periarfissanut assersuunneqarsinnaasumik allatut periarfissaalerpat tamatuma piumasaqaatit tunngaviusut allannvortissavai.

Nutserisarnermi atortorissaaruteqarnermi ineriartornerup kingunerisaanik oqarasuaatinik atuisut paasissutissanik ikiortinnerlu kalaallisut pissarsiarilersinnaallugu nunani tamalaani niuerfik kalaallit nunaanni innuttaasut ilaannut maannakkut oqaatsit pissutigalugit akimmasaartinneqartunut ammassaaq.

Nalunaarasuartaatitigut attaveqaqatigiinnermik piumasaqarnermi ineriartorneq qaammataasat piumasaqarnermik naammassisaqarsinnaanerannut periarfissanut pingaaruteqarput. Naak LEO-qaammataasat nunamut atassuteqartunit qaammataasanit qaffasinnerusumik piginnaasaqaraluartut taakku imaatigut kabelinut naleqqiullutik suli killeqartumik piginnaasaqarput. Tamanna isumaqarpoq piumasaqarnermi siuariartorneq sakkortunerulerpat taava nalunaarasuartaatinik atuisut ikinnerusut qaammataasanit taamatut amerlassusilinnit sullinneqarsinnaassapput.

Nassuiaatit

Pilersuinissamut pisussaaffeqartut neqerooruteqartartut	Nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartoq amigartoorutaasunut matussusiiffigineqarnikkut sullissinissamut pisussaaffeqartoq, niuerfimmi sullissinermik pilersuisoqarsinnaajunnaarpat imaluunniit niuerfimmi akit qaffasippallaalerpata.
Nunamut atassuteqartut qaammataasat	Qaammataasat nunarsuup avataani aalajangersimasumik inissisimasut, amerlanertigut ækvatorip nalaani.
Hispasat	Nunamut atassuteqartut qaammataasanik qaammataasatigut ingerlatsisoq. Tusass Hispasatip qaammataasaanik Greensat-imik taaguutilimmut ilaavoq.
Internettikkut sullissinerit	Sullissineq internettumut atassuteqartitsisoq. Piviusumik internettimik pisartagaqarnikkut.
Ungasissumut attaveqaqatigiinneq	Najugaqarfiit akornanni aamma Kalaallit Nunaata nunallu allat akornanni paasissutissanik elektroniskimik nassiussineq
LEO-qaammataasat	LEO (Low Earth Orbit) qaammataasat pukkitsumiillutik nunarsuaq kaajallallugu ingerlasut.
Starlink	Qaammataasanik ingerlataqartoq aamma qaammataasatigut neqerooruteqartoq, LEO-qaammataasanik ingerlataqartoq.
Qaammataasatigut neqerooruteqartoq	Nassuiaammi matumani: Qaammataasamik ingerlataqartoq nalunaarasuartaatitigut atuisunut toqqaannartumik sullissinernik neqerooruteqartoq.
Qaammataasatigut ingerlatsisoq	Nassuiaammi matumani: Suliffeqarfik attaveqaqatigiinnermi qaammataasamik ataatsimik arlalinnilluunnit pigisaqartoq ingerlatsisorlu.
Nalunaarasuartaatitigut kiffartuussinerit	Nalunaarasuartaatitigut attaveqaqatigiinnermi neqerooruteqartoq, annerusumik internet aamma mobilitigut oqarasuaateqarneq.
Nalunaarasuartaatinik atuisoq	Inuinnaq imaluunniit inussutissarsiortoq internettimi imaluunniit angallattakkatigut pisartagaqarnermik pisisimasoq. Nalunaarasuartaateqarneq pillugu inatsimmi atuisuittut taaneqartoq.

Nalunaarasuartaateqarnermut inatsit	Nalunaarasuartaatitigut attaveqarneq sullissinerlu pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 31, 23. november 2017-imeersoq
Nalunaarasuartaatitigut neqerooruteqartoq	Suliffeqarfik internettimi imaluunniit angallattakkamik pisartagaqarnermik nalunaarasuartaatitigut attaveqaasersuutinik ingerlatsisoq imaluunniit neqerooruteqartartoq.
KNR-imiit aallakaatitsinerit	Nassuiaammi matumani: Radiomut aamma TV-mut antennit radiomit aamma TV-mit aallakaatitanik tigooraassutit, tassa internetti atornagu.